

Viski Károly Múzeum Kalocsa**JELENTÉS****A 2022. ÉVI MUNKÁRÓL****Összeállította: Romsics Imre múzeumigazgató****I. BEVEZETÉS**

A Magyar Nemzeti Múzeummal kötött Együttműködési megállapodás alapján elindítottuk az Országos Kulturális Közfoglalkoztatási Program X. szakaszát a 2022. március 1.– 2023. február 28. közötti időszakban. 3 főt igényeltünk és kaptunk, közülük az egyik személy a Dél-Alföldi Régió koordinátori pozícióját töltötte be. Illés Adrienn és Mácsai Georgina a múzeum digitalizációs feladatait segíti. A harmadik státusz betöltésére csak ősszel találtunk munkatársat. 2022. szeptember 21-én vettük föl Ferencz Reginát.

Kalocsa Város Önkormányzatával és a Kalocsai Kulturális Központ és Könyvtárral közös TOP-5.3.1-16. számú, A helyi identitás és kohézió erősítése, Történelmi múlt és cselekvő jelen című pályázatunk keretéből finanszíroztunk 1 fő informatikust, akinek feladata többek között a Kalocsai Települési Értéktár digitális állományának és felületeinek a kezelése is. A pályázat 2022. december 31-én lezárult, elszámolása folyamatban van.

Ezen kívül 14 db pályázattal foglalkoztunk a 2022. esztendőben, ami a korábbi létszámleépítés után súlyos teherrel nehezedett a munkatársakra. A pandémia miatt központilag módosították a Járasszékhely Múzeumok Szakmai támogatása 2020 és a Kubinyi Ágoston Program 2020 pályázataink megvalósításának időszakát. Ennek következményeként 2022-ben végeztük el a Viski Károly Múzeum raktárainak állományvédelmi fejlesztését (2.200.000 Ft) és a Nicolas Schöffner Gyűjtemény infrastrukturális és humánkomfort fejlesztését (1.500.000 Ft). 4 db olyan pályázatunk volt, amelyeket 2021-ben nyertünk el, de megvalósításuk 2022-ben volt. Az NKA Örökségvédelmi Kollégiuma 1.500.000 Ft-tal támogatta a Máriaházi templom régészeti kutatását. Az NKA Közgyűjteményi Kollégiuma 500.000 forintot adott a XVIII. századi kéziratos térképeink restaurálására. Az NKA Könyvkiadási Kollégiuma 600.000 Ft-tal támogatta Schön Mária: A hajósi táj története a sváb földrajzi nevekben című könyvünk kiadását. Az NKA Múzeumok Kollégiuma 750.000 forintot adott Szebényi Béla kőfaragó szobrász hagyatékának megvásárlására.

5 db 2021-ben beadott pályázatunkat 2022-ben bíráltak el, melyeken összesen 16.556.500 Ft-ot nyertünk.

1.) Középkori falvak és templomok kutatása a Kalocsa Sárköz keleti felében – NKA Magyar Génius Program (7.656.500 Ft).

2.) Nicolas Schöffner műalkotásainak feltérképezése, katalogizálása és művészettörténeti feldolgozása – NKA Magyar Génius Program (4.000.000 Ft.)

3.) A Viski Károly Múzeum Kalocsa képzőművészeti és néprajzi gyűjteményének gyarapítása – NKA Múzeumok Kollégiuma (400.000 Ft)

4.) A Viski Károly Múzeum Kalocsa régészeti anyagának restaurálásához szükséges anyagok és eszközök beszerzése (500.000 Ft)

5.) Szabó Ferenc sírja – Petőfi Sándor sírverse című időszak kiállítás megvalósítása – NKA Petőfi 200 Kollégium (4.000.000 Ft).

A Magyar Génius Program és a Petőfi 200 pályázatok befejezési éve 2023.

3 db pályázatot nyújtottunk be 2022-ben. Mindhárom pályázaton nyertünk, az igényelt összeg 35–63%-át kaptuk meg.

1.) A XXVIII. Kalocsai Képzőművész Alkotótábor szakmai programja – NKA Képzőművészet Kollégiuma (600.000 Ft)

2.) Szarka Véra Országos Hímzőpályázat eredményhirdetése, kiállítás és emléknep – NKA Népművészeti Kollégiuma (700.000 Ft)

3.) A Kalocsai Városi Képzőművészeti Gyűjteményt bemutató időszak kiállítássorozat – NKA Múzeumok Kollégiuma (900.000 Ft)

A kormányzat kezdeményezte 20%-os béremelés fedezetét a központi költségvetés fedezte. A múzeum munkatársainak járó összeget a múzeum számlájára utalták át, mindösszesen 7.232.221 Ft-ot.

A Magyar Örökség és Európa Egyesület Magyar Örökség-díj Bírálóbizottsága 2022. március 19-én a Magyar Tudományos Akadémia dísztermében a Tóth Mike Gyűjteménynek (Viski Károly Múzeum), a Nicolas Schöffert Gyűjteménynek, a Városi Galériának és a Kalocsai Képtárnak Magyar Örökség-díjat adományozott.

A Kalocsai Települési Értéktár Bizottság 2022. november 24-i ülésén Péteri Dénes múzeumi adattáros javaslatára felvette a Kalocsai Települési Értéktárba a Tóth Mike-féle Ásványtár – Viski Károly Múzeum megnevezésű nemzeti értéket.

II. SZEMÉLYI-SZERVEZETI VÁLTOZÁSOK

A múzeum létszáma 2022. december 31-én 10 fő: 3 múzeológus (néprajzkutató-természettudós-népművelő, régész-történész, művészettörténész) 1 múzeumpedagógus, 1 restaurátor, 1 gyűjteménykezelő, 1 adattáros, 3 teremőr.

Péteri Dénes múzeumi adattáros munkaszerződése – akinek bérét 5 esztendőn keresztül a TOP-5.3.1-16-BK-2017-00020 pályázatból finanszíroztuk – 2022. május 24-én határozatlan idejű jogviszonyra változott.

A megüresedett restaurátori státuszra Farkas Ferenc műtárgyvédelmi asszisztentst alkalmaztuk 2022. január 1-től.

A Romsicsné Istella Tímea teremőrt helyettesítő Szarvas Vivien 2023. januárjában gyermeket szült, ezért az ő helyettesítésére Ferencz Reginát szerződtettük 2023. január 1-től.

A fenntartó döntése alapján a múzeum statisztikai létszáma 1 fővel növekedett a 2022. esztendőben. Az új státuszra Kripta Istvánnét szerződtettük 2022. február 18-án. Az új munkatárs feladata kettős. Kedden, csütörtökön és szombaton a Nicolas Schöffert Gyűjteményben és az oda áthelyezett Városi Galéria kiállításaiiban teljesít teremőri szolgálatot. Szerdán és pénteken a Viski Károly Múzeum múzeumpedagógusi és múzeumandragógiai feladatellátásában segítkezik. Különösen fontos és jelentős döntése volt ez a képviselőtestületnek, hiszen e nélkül nem tudtuk volna biztosítani a Nicolas Schöffert Gyűjtemény és a Városi Galériából átköltöztetett kiállítások látogathatóságát. Másrészt pedig megnyithattuk Kalocsa egyik hungarikumának látványos bemutatóját, a Hungarikum titok című programot, ami nagy sikerrel debütált 2022-ben. A sok nehézség és kényeszerű visszalépés mellett ez üdítő színfoltja a múzeumi programajánlatnak.

A 2021 tavaszán végrehajtott 40%-os létszámleépítés óta eltelt 1,5 esztendő tapasztalatai alapján elmondhatjuk, hogy a megörökölt feladatok hatalmas teherként neheztedek rá a megmaradó személyi állományra. A korábbi erőforrásokra alapozott fejlesztések és programok némelyike 2022 decemberében fejeződött be, mások még 2023-ra is áthúzódnak. Amíg 2021-ben 10 új pályázatot adtunk be, addig 2022-ben már csak 3 új pályázaton indultunk el. Ebből is jól látható, hogy csökkenni a múzeum lehetőségei, a korábban fölépített programajánlatokat nem tudjuk a megszokott módon biztosítani. A múzeum alapfeladatainak ellátása is nagy odafigyeléssel és nehézséggel biztosítható csak.

A múzeumi tárgyak megőrzéséhez szükséges temperáló fűtés, ami 15 °C-nak felel meg, hiánya beláthatatlan veszélyekkel jár. A különböző anyagok deformálódása, penészesedése a kalocsai kulturális örökség károsodásához, szélsőséges esetben pusztulásához vezethet. Például a textilgyűjtemény ilyen irányú károsodása – jellegéből adódóan – ellenőrizhetetlen.

III. GYŰJTEMÉNYI MUNKA

1. GYŰJTEMÉNYGYARAPÍTÁS

1. a) Feltárások

Az idei évben nyolc régészeti szakfelügyeletet láttunk el 30 munkanapon. Géderlakon 4 napot, Dunapataj Szelidi tónál 4 napon, Fajsz Ligetsoron 1 napon, Hajós és Érsekhalma között 10 napon, Dusnok belterületén 1 napon, Dusnok Borsosháton 1 napon, Kalocsa Negyvennyolcas házaknál 8 napon, Dunapataj Böddön 1 napon láttunk el régészeti szakfelügyeletet. A szakfelügyelet keretében Dunapataj Szelidi tónál került sor bontómunkára. Az épülő bowlingpálya alapozási árkában 20 bronzkori objektumot bontottunk ki, melyek telepobjektumok: árkok, gödrök, házak részei voltak. Leletanyagában jelentős mennyiségű kerámiatöredék, örlőkötőredék, patics, állatsont került elő. A leletanyag mosása, restaurálása megtörtént.

2022. február 11-12-én a Kecskeméti Katona József Múzeum munkatársai műszeres lelőhelyfelderítést végeztek Uszód határában, a középkori Szentgál falu helyén (54106 Uszód – Szentgál, Üllésdomb). Céljuk kutatási programjuknak megfelelően elsődlegesen a középkori templom helyének vizsgálata, állapotának ellenőrzése volt.

A 0124/66 hrsz-ú területen mélyszántást, vagy altalajlazítózást végeztek, mely a sírt megbolygatva a felszínre hozta az embercsontokat és honfoglalás kori kettős csüngős vereteket. A további kutatások során a karperec mellett 6 db veret és egy csörgőgomb is előkerült.

2022. március 7. és 10. között leletmentést végeztünk a Uszód-Szentgálon a Viski Károly Múzeum Kalocsa és a Kecskeméti Katona József Múzeum együttműködésében. A kalocsai múzeum részéről Lantos Andrea régész, Farkas Ferenc restaurátor, a kecskeméti múzeum részéről Pánya István térinformatikus vett részt a feltárásban. A leletmentés során egy Ny-K irányú hosszanti szelvényt alakítottunk ki, melyben 14 objektumot tártunk fel, ebből 7 sírt, 6 gödröt és egy cölöphelyet. A gödrök közül kettő újkori beásás nyoma volt, a többi objektum pedig a kora Árpádkori, 11. századi.

A sírok többsége közvetlenül a szántott réteg alatt található, a szántóföldi művelés erősen megbolygatta. Az altalajban jól megfigyelhetőek voltak az altalajlazítózás nyomai, kb. 40–50 cm mélységben.

A kitűzött szelvényben sikerült azonosítanunk azt a sít, ahonnan a földmunkák során a honfoglalás kori veretek, karperec előkerült. A sírban megtaláltuk a karperec párját, egy gyűrűt, valamint egy pénzérmét. A sír fölül kikerült földből további 4 kettős csüngős veret is előkerült.

A sírok tájolása Ny–K-i volt, a vázak amennyire megfigyelhető volt háton, nyújtott testhelyzetben feküdtek, karok nyújtva, szorosan a test mellett. A többi sírban nem került elő melléklet.

Összegzésként elmondható, hogy Uszód–Szentgálon egy korai, 11. századi Árpád-kori soros temető egy részletét sikerült feltárnunk, ahol a sírok közvetlenül a szántott réteg alatt találhatóak. A szántóföldi művelés valószínűleg tovább pusztítja a sírokat, a közeljövőben így itt érdemes volna egy tervásatást végezni.

A Kecskeméti Katona József Múzeum és a Viski Károly Múzeum Kalocsa együttműködésében 2022. április 4-e és május 2-a, valamint július 4-e és 15-e között régészeti kutatás zajlott a felújítás alatt álló apostagi református templom belsőjében. Jankovich Miklós műgyűjtő-történetbúvár 1812. évi feljegyzéséből ismert, hogy e barokk épület helyén 1805-ig egy öt bécsi ölnyi (nagyjából 10 m) átmérőjű, tizenkét szögletű rotunda, azaz körtemplom állt. Jankovich feljegyzése szerint e templom faragott mészkövekből épült, s falába tizenkét íves fülke mélyedt, melyen egykor a tizenkét apostol szobra állhatott. A régi templom elbontása után köveit a barokk épület falaihoz használták fel. Az összefogással megvalósult kutatás elsődleges célja az épület helyének felkutatása, másodlagos célja pedig Jankovich közlésének hitelesítése volt.

A feltárás második szakaszában bebizonyosodott, hogy az apostagi rotundának nyolcszög alaprajzú volt a hajója, nyugati részén karzat helyezkedett el. A K felől kapcsolódó szentély nagyobb részét is júliusban tártuk fel, mely a hatszög öt oldalával kapcsolódott a hajóhoz. A rotunda teljes hossza 12,8 m, a hajó átmérője 8,5 m volt. A templom fala szabályos mészkőtömbökből (kváderekből) épült, melyek kitermelt és újrahasznosított darabjait a mai templom alapozásában és falában is meg lehetett figyelni. Az egykori templom tetejét tetőcseréppel fedték, padlója téglával volt kirakva, melynek egy kis részletét eredeti helyzetben sikerült feltárni. A templom belső díszítésére következtethetünk a feltárás során előkerült vakolatmaradványokból, valamint egy törmelékhalomban talált faragott mészkőtöredékekből. Valószínű, hogy a rotunda egyes elemeit a Duna nyugati oldaláról, az egykori római limes épületeiből kitermelt kövekből alakították ki. Erre utal a templombelsőben talált római tetőcserép (tegula) töredéke is.

A rotunda belsejében, a középkori padlószint alatt nyolc sír került elő. Tájolásuk eltérő volt, mivel a halottak temetésénél alkalmazkodtak a templom különleges, hatszögletű belső teréhez. Több sírból kerültek elő koporsószőgek, vasalatok, valamint számos esetben lehetett megfigyelni ácsolt koporsóra utaló foltokat a halottak körül.

A rétegekben lefelé haladva az azokból előkerült leletanyag – főként pénzleletek – jól keltezték azok korát, a 19. századtól a 13. századig. Érméken kívül viseleti tárgyak, gyűrűk, pecsétgyűrűk, gombok, párizsi kapcsok kerültek elő.

A múzeumi és társadalmi összefogással megvalósult, az összesen hat hetes kutatás rendkívül eredményes volt. Egyértelműen igazolni lehetett az egykori, Árpád-kori rotunda helyét. Az is kiderült, hogy a Jankovich által feljegyzet tizenkét szögletű épület állt a mai református templom helyén. E templomtípus kortársai megtalálhatók Kaposszentjakabon (Zselicszentjakabon) és Sopronban (Szt. Jakab-templom) szintén

olyan templom állt, illetve áll, amelynek nyolcszög alaprajzú volt a hajója, és ahhoz keletről a hatszög öt oldalával kapcsolódó szentély csatlakozott. A feltárást a Viski Károly Múzeum régésze Szabóné Lantos Andrea vezette. Szakmai munkatársként a Kecskeméti Katona József Múzeum részéről Dr. Rosta Szabolcs régész, múzeumigazgató és Pánya István földrajzkutató, a Viski Károly Múzeum munkatársai közül Farkas Ferenc restaurátor-régész technikus vett részt. A geodéziai és geofizikai felmérést Pázmándi Gergely végezte.

Az idei évben egy átfogó kutatási program keretében a NKA Génius pályázatának finanszírozásában több régészeti terepbejárást és feltárást is el tudtunk végezni. A program célja a Kalocsai Sárköz K-i felének középkori kutatása.

A folyamatban lévő program több szakaszra bontható, 2022 márciusától 2023 márciusáig. A kutatás több elemből épül fel: terepi kutatás, nagyközönség számára tartandó előadások, szakmai konferencia, a kutatások eredményeit összefoglaló konferenciakötet kiadása. A tervezett program vezetője: Szabóné Lantos Andrea régész.

Terepi kutatások:

A terepi kutatások terepbejárást, műszeres leletfelderítést, régészeti feltárást foglaltak magukban a Kalocsai Sárköz K-i részén. A kutatásba bevont települések a következők: Homokmégy, Miske, Drágszél.

2022. tavasz és ősz: Homokmégy, Miske, Drágszél külterületén található középkori lelőhelyeken terepbejárást és műszeres leletfelderítést, drónnal légifelvétel készítése zajlott 19 lelőhelyen. A munkaerőt önkéntesek, régészhallgatók és a múzeummal szerződésben álló fémkeresősök tették ki.

A lelőhelyek kutatása márciustól májusig, illetve szeptembertől október végéig zajlott. A 19 középkori lelőhelyről kb. 5 gyümölcsösládányi kerámiaanyag és 300 db fémlelet került a múzeum gyűjteményébe. A leletek restaurálása, rendszerezése és kiértékelése még folyamatban van. A tavaszi idény alatt a 19 lelőhelyből 15-öt sikeresen drónoztunk. A gabonában több faluhelyen a településszerkezet jól megfigyelhető volt. A kutatás vezetője: Szabóné Lantos Andrea, régész

2022. július közepétől augusztus elejéig NKA-s pályázat keretében a máriaházi templom régészeti feltáráására került sor.

Máriaháza település temploma Homokmégy külterületén a Drágszél-Homokmégy közötti közúttól Ny-ra található.

A homokmégyi határban a Maloméri-főcsatorna budzsáki hídjától DK-re, egy többszörösen tagolt, 91–92 m magas hátra települt Máriaháza, melynek emléke a Fejérvári keresztesek házi leltárában egy nemes nevében maradt ránk 1498-ból, Máriaházy formában. Kronovetter 1770-es térképe is feltünteti a máriaházi templomot. D. Szabó Kálmán a lelőhelytől K-re mészkörögeket talált.

Gallina Zsolt 1997–1998-as terepbejárása során őskori durva, jellegtelen és szarmata edénytöredékeket, Árpád-kori bogrács és fazékperemeket, késő középkori kerámiát, fedőtöredékeket talált.

Gallina Zsolték az egykori Máriaháza környékén több lelőhelyen is gyűjtöttek XVI. századi kerámiát. Ebben az a különös, hogy Máriaháza Márház néven pusztaként, míg Márházaként nagyfalunak minősül a forrásokban. Ennek egy lehetséges magyarázata lehet, hogy a korábbi Árpád-kori falu elpusztult és nevét pusztá örizte meg. Környéke azonban a török kor előtt újratelepült és az új falu felvette a régi település nevét.

2020-ban a Kecskeméti Katona József Múzeum drónfelvételt készített a területről, ahol a búzában kirajzolódott a templom pontos helye. A felvételek alapján itt egy kisméretű, 10–12 X 5–6 m-es félköríves szentélyzáródású templom állt.

A 2021 tavaszán végzett terepbejárás során a búzában jól kirajzolódott a templom helye, ahol rengeteg téglá, valamint kötörmelék és embercsontok voltak a felszínen.

A mostani régészeti kutatás 150 m²-es területen zajlott, a templom most már ismert pontos helyén. Célunk az alapfalak feltárása, a templom pontos építési korának meghatározása, külső és belső rekonstrukciójának elkészítése volt.

A feltárási munkálatokban a Viski Károly Múzeum részéről Lantos Andrea régész, Farkas Ferenc restaurátor-régésztechnikus, a Kecskeméti Katona József Múzeum részéről Pánya István földrajzkutató vett részt. A geodéziai méréseket Pázmándi Gergely földmérő végezte el.

A feltárás kézi erővel zajlott, átlagosan 8 fő egyetemi hallgató és 1 fő régésztechnikus segítségével. Az SZTE Régészeti Tanszékével már évek óta szerződésben állunk, így a hallgatók ásatási gyakorlatukat tudták letölteni a feltáráson. Az ásatás során 5X5 m-es kisebb szelvényekre osztva dolgoztunk.

A három hetes feltárás során egy kisméretű, 12 m hosszú, 6 m széles patkóíves szentélyzáródású templom alapozása került napvilágra. Az alapozás szélessége a hajónál 100 cm, a szentélyrésznél 90 cm.

A templom tájolása ÉK–DNy. Alapozása réti mészkőből készült. Falazatát mészkő kváderekből és téglából építették fel. Megfigyeléseink alapján az újkorban a templomocska építőanyagát elhordták, beásások nyomai is megfigyelhetők voltak.

A templomon belül és kívül 18 középkori sírt tártunk fel, a templomon kívül két, a templomon belül három rétegben. A sírok tájolása ÉNy–DK, a halottakat koporsóban temették el, kezek a mellkason, vagy a medencén összekulcsolva vagy egymásra helyezve voltak. A templomon belül az alapfalak mellett beásás nyoma volt megfigyelhető, tele törmelékkel, itt sírok sem voltak. Ez a későbbi építőanyag kitermelés nyomai lehetnek.

A leletanyag főleg 15–16. századi, ebben kerámiaanyagtól ékszerekig (gyűrűk), néhány viseleti tárgy és csontfaragvány fordult elő.

A kutatás vezetője: Szabóné Lantos Andrea, régész

2022. augusztus 1–15: tervásatás zajlott a középkori Sárméggy faluhelyén valamint az árpád-kori temetőben.

A ma Homokméggy községhez tartozó Szentegyházparton, a Homokméggy–Alsóméggy közötti közúttól É-ra, kb. 200 m-re feküdt a középkori Sárméggy falu. A falu temploma egy természetes, magasan kiemelkedő, hosszan elnyúló dombhát DNy-i lejtőjén helyezkedett el.

Sárméggy első írásos említése egy 1198-as oklevélben történt, melyben a kalocsai érsek többek között sárméggyi báránytizedét átadta a káptalannak. Sárméggy később a 15–16. században tűnik fel az írott forrásokban (Sarmegh 1444) a homokméggyi határban. Az 1548-as és 1560-as török adóösszeírások szerint a legtöbb falu pusztahasználónak minősült.

2006-ban a Viski Károly Múzeum pályázatot nyújtott be a Nemzeti Kulturális Alaphoz az egykori Sárméggy falu templomhelyének pontos meghatározására és feltáráására. A nyertes pályázat eredményeként 2006. augusztus-szeptemberében, majd 2007. április-júniusában a 400 m² alapterületű ásatáson előkerült az egyházi épület alapmaradványa, illetve a templom körül 316 középkori sír. A kutatások 2015–2018-ban is folytatódtak.

A feltárt ÉK–DNy-i tájolású templom teljes hossza 24 m. Két építési periódust figyeltünk meg, a korábbi, – árpád-kori – templomhoz a későbbiekben DNy felől egy 6 m hosszúságú – a korábbi templomhoz képest 1,6 m-rel szélesebb – téglalap alakú

bővítmenyt építettek, melyet négy pillérrel erősítettek meg. A templomot a szentély irányában is kibővítették. Az új, szélesebb szentélyt is pillérekkel erősítették meg. A templom ÉK-i, hosszanti falához csatlakozott az osszárium, vagy csonttár.

A templomon belül és kívül négy illetve öt rétegben feltárt sírok, valamint az ásatás területén előkerült nagy mennyiségű leletanyag és az írásos források alapján a templom építését a 12. századra keltezhetjük, pusztulását pedig a 16–17. századra tehetjük. Legkorábbi leleteink 12–13. századiak, egy XII. századi bizánci rézpénz és egy Limoges-i típusú aranyozott bronz corpus.

2015-ben 127,5 m²-es területen összesen 104 objektum került feltárássra. A feltárás eredményeként sikerült megtalálnunk a temető K-i szélét övező árkot, valamint a templom szentélyétől ÉK-re egy épület részletének alapmaradványait. A feltárás során előkerült még egy osszárium és összesen 93 sír. Az ásatás során sikerült megtalálni a temető legkorábbi sírjait, összesen 20, Árpád-korra keltezhető sírt bontottunk ki. Ezek a sírok jól elkülönültek a középkoriaktól, tájolásban (tájolásuk Ny–K-i) és kéztartásban (a karok a test mellett nyújtva feküdtek) egyaránt. A temetőárok a legtöbb korai sírt vágta. Az árok mélysége valamint az árkon belüli cölöpsor arra enged következtetni, hogy valamilyen védő funkciót is betölthetett.

2016. évi kutatásunk célja elsősorban az volt, hogy a 2015-ben előkerült épületrészletet teljesen feltárjuk, funkcióját, korát mind pontosabb meghatározzuk. A feltárás során 87 középkori sír került elő, valamint a templom további bővítmenye a szentély felé. A templom hossza így 24 m-re bővült. A kibővített szentély félköríves záródású, hat pillérrel megerősített. 2017-ben további 109 sírt tártunk fel, melyek sok adattal szolgáltak a középkori viseleti elemek megismeréséhez.

A feltárási munkálatokban a Viski Károly Múzeum részéről Lantos Andrea régész, Farkas Ferenc restaurátor-régésztechnikus, a Kecskeméti Katona József Múzeum részéről Pánya István földrajzkutató vett részt. A geodéziai méréseket Pázmándi Gergely földmérő végezte el.

A feltárás kézi erővel zajlott, átlagosan 8 fő egyetemi hallgató és 1 fő régésztechnikus segítségével. Az SZTE Régészeti Tanszékével már évek óta szerződésben állunk, így a hallgatók ásatási gyakorlatukat tudták letölteni a feltáráson.

A rendelkezésre álló két hétben két szelvényt nyitottunk, egyet a templomtól D-re, az Árpád-kori temető területén, egyet pedig a középkori falu területén, összesen 300 m²-en.

Az 1. szelvényben 11 sírt tártunk fel, a sírgödrök egy sorban helyezkedtek el, Ny-K tájolásúak voltak, nem igazodtak a templom tájolásához. Ebben eltértek a korábban feltárt középkori síroktól. A másik eltérés, hogy a halottat nyújtott kézzel helyezték a sírba, melyek szorosan a test mellett helyezkedtek el. A középkori templomot kerítő árok egy szakasza is feltárássra került, az árok a sírokat több esetben vágta. Megfigyelhető volt, hogy a középkori telephez tartozó objektumok (gödrök) több esetben metszették és részben elpusztították a sírokat, tehát ekkor már nem tudták, hogy azok ott vannak.

A feltárás során közelebb kerültünk a középkorit megelőző Árpád-kori soros temető kiterjedésének pontos meghatározásához.

A sírok leletanyagában ékszerek (fülbevaló, hajkarika, gyűrű), valamint vaskés és koporsószögek kerültek elő.

További kutatásokra van szükség a jövőben az Árpád-kori temető megismeréséhez, ez a kutatási év megmutatta, hogy érdemes itt még további feltárássokat végezni.

A 2. szelvényben középkori telepobjektumok: ház, tárológödrök, cölöphelyek, valamint egy sír került elő.

A sír Ny–K tájolású volt, korábbi, mint a középkori objektumok, mert a sírgödört egy középkori gödör vágta. Melléklete nem volt, további információt így nem sikerült a keltezéséről kideríteni.

A telepobjektumok sok új információval szolgáltak Sármegy középkori településével kapcsolatban. Az objektumokból számos összeilleszthető edénytöredék, valamint használati tárgyak például egy csontnyelű kés is előkerült.

A leletanyag tisztítása, restaurálása és feldolgozása folyamatban van.

A kutatás vezetője: Szabóné Lantos Andrea, régész

A nyári feltáráson kilátogattak a múzeumbaráti kör tagjai biciklitúra keretében, a feltáráson is részt vehettek az ásatáson való körbevezetésen túl.

2022. október: lelőhely hitelesítése Miske külterületén. 2019-ben Miske külterületéről műszeres leletfelderítés során egy harang több, összeillő darabja került a múzeum gyűjteményébe. A pontos koordináták alapján egy pár napos hitelesítő feltárást terveztünk a lelőhelyen. A 2022 áprilisára tervezett programot el kellett halasztanunk 2022 októberére, mert a szántón lévő növényzet miatt a föld tulajdonosa ekkor engedélyezte számunkra a kutatást.

A munkaerőt önkéntesek, és a múzeummal szerződésben álló fémkeresősök tették ki.

2022. október 20-a és 25-e között végeztük el a kutatást. Terepbejárást végezve egy új, szarmata és Árpád-kori lelőhelyet regisztráltunk a harangtöredékek előkerülési helyétől É-ra.

A harangtöredékek koordinátáinak környékén nem találtunk kerámiaanyagot.

A kutatás során újra műszeres leletfelderítést végeztünk, melynek eredményeként újabb harangtöredékek kerültek elő. A töredékek helyeit jelölve kiderült, hogy ezek egy sávba helyezkednek el, tehát jól lokalizálható volt.

A feltárással három 2X2 m-es szelvényt nyitottunk, kettőt a harangtöredékek sávjában, egyet attól É-ra az új lelőhelyen. Az 1. számú szelvényben két újabb harang oldaltöredék került elő, a 3. szelvényben két szarmata, 4. századi gödört bontottunk ki. A kutatás eredményeként elmondható, hogy a harangot valószínűleg valamilyen okból elrejtették.

A kutatás vezetője: Szabóné Lantos Andrea, régész

2022 szeptemberében 3 napon Szabóné Lantos Andrea és Farkas Ferenc részt vett Baja Jankó-dűlő avar kori temető feltárássában. Ásatásvezető: Csuvár-Andrási Réka.

2022. szeptember 9. és 16. között Szabóné Lantos Andrea részt vett Solt-Tételhegy feltárássában. A szeptemberi feltárással során az Árpád-kori és középkori településrészletet, köztük egy középkori pincét tártak fel. Ásatásvezető: Szentpéteri József.

A 2022. évben tizenkettő fő fémkeresőssel kötöttünk szerződést, akik közül Gerjeni Antal (Dusnok) 89 db, Kristály István (Fajsz) 26 db, Rideg Gábor (Kecel) 57 db, Thiesz János (Kalocsa) 47 db, Pogrányi Miklós (Kalocsa) 85 db, Kiss Erika (Dunapataj) 42 db, Balogh Zoltán (Miske) 52 db, Ámann Tibor (Császártöltés) 68 db, Madarász László (Bátya) 37 db, Szabó László (Dunapataj) 21 db, Orendács Kálmán (Ordas) 21 db, Gulyás László (Fajsz) 23 db tárgyat adott le a múzeumnak.

1. b) Egyéb gyarapodás eredményei

Történettudomány

Baranyai Tibortól kaptuk ajándékba 2022. január 14-én a Kalocsai Ügyvédi Kamara első tisztikarának és választmányának tablóképét (1923.december 28.)

Markó Lászlótól kaptuk ajándékba Homokmégy 1899. évi kataszteri fölmérésének 2 db térképszelvényét: a 12. szelvényen Öregcsertő vasútállomása, a 39. szelvényen Drágszél.

Néprajz

Unger Gyula budapesti lakostól vásároltuk meg Pastyik Gyula vázáját 2022. március 3-án.

Az NKA pályázatunk terhére vásároltuk meg 9 db tárgyat – vászonabrosz, vászonlepedő, ponyva, szobor – a foktői Hani Gábortól 2022. április 25-én.

Ugyancsak az NKA pályázatunk terhére vásároltuk meg egy Foktőről származó sarokpadot a gárdonyi Mietsch Ritától 2022. április 25-én.

A fajszi Molnár Róberttől kaptunk ajándékba számos tárgyat 2022. január 11-én, amelyek a kompátkelő csárdájából származnak – vaskraszlók, vaslábás, pléhfödő, vasmacska, üvegek és üveg poharak.

A kalocsai Sáfrán Károlytól kaptunk ajándékba több tárgyat 2022. február 24-én és április 29-én, melyek a Sáfrán, Fuszenecker és Balogh családoktól származnak – mérleg súlyokkal, szakajtó, kávédaráló, rezsó valamint varrókészlet, írógép, 2 db petróleumlámpa, 2 db bajonett.

A Bátyán lakó Markó Imre homokmégyi szülőházából kaptunk ajándékba tárgyakat 2022. március 12-én – kolomp, aratótál, korsó, petróleumlámpa, agyagtányérok, kisköcsögök, keretezett fényképek, rózsafüzérek.

A kalocsai Dr. Grabarits Istvántól kaptunk ajándékba 2022. augusztus 24-én egy rugós kiskapucsengőt és egy malomkövet.

Ifjabb Ivók Lászlónétól kaptunk ajándékba 2022. október 4-én írásokat és hímzéseket, melyek két népművésztől, András Lajosnétól és Ivók Lászlónétól származnak. A néprajzi tárgyak mellett a történeti dokumentációhoz tartozó fényképeket és dokumentumokat is tartalmaz az ajándék.

Az újteleki Pécsi Istvánné 2022. december 5-én ajándékozta a múzeumnak zsírpapírra és pauszpapírra írt mintáit.

Képzőművészet

Sáfrán Károly kalocsai lakostól vásároltuk meg Pintér József: Kalocsai fazekas című festményét 2022. február 24-én

Az NKA pályázatunk terhére vásároltuk meg a miskei Gyurita László Antalnéól Kollár János: Konda című faszobrát 2022. április 25-én.

Gyurita László Antalné 2022. május 3-án ajándékba adta Kollár János: Gebe című faszobrát.

Képzőművészet – Nicolas Schöffler Gyűjtemény

Dargay Lajos hagyatékának elhelyezése miatt Budai Viktória ebben az évben is kezdeményezett tárgyalásokat a művész özvegyével Dargay Lajosnéval. Az örökösök azonban ezúttal is elzárkóztak a művész hagyatékának tulajdonátruházásától és a hagyaték letétbe helyezésétől a Nicolas Schöffler Gyűjtemény javára.

Képzőművészet – Városi Képzőművészeti Gyűjtemény

A XXVIII. Kalocsai Képzőművész Alkotótábor idején készült alkotások közül az alábbi alkotásokkal gyarapodott a Városi Képzőművészeti Gyűjtemény:

1. Szikora Imre, Nautilus 01., akril, vászon
2. Szikora Imre, Nautilus 02., akril, vászon
3. Tóth Tamás, Fényritmus, olaj, vászon
4. Jónás Péter, Vágás előtt, szitanyomat
5. Molnár István, Cím nélkül, akvarell, papír
6. Koch Krisztina Katalin, Remény, akril, vászon
7. Mojzer Tamás, Bűnbánat 40 Celsius fokban, akril, vászon
8. Holecz Dávid, Che Guevara, akril, vászon
9. ifj. Ficsek Ferenc, Mozgásban lévő struktúra, akril, vászon
10. Kovács Norbert, Tanulmány, vegyes technika
11. Lakatos Ervin, 9 D reality, gouache, papír
12. Korb Klára, Cím nélkül, akril, vászon
13. Csahóczi Ferenc, Próba, akril, vászon
14. Sáros Miklós, EL ŐL, vegyes technika
15. Horváth Veronika, Focista, akril, vászon
16. Odrobina Tamás, Cím nélkül, akril, vászon
17. Odrobina Tamás, Cím nélkül, akril, vászon
18. Makrai Adél, Cím nélkül, akril, vászon

2. NYILVÁNTARTÁS

A 2021. évi létszámleépítés alapjaiban rengette meg a múzeum szakmai feladatellátását. Ennek következményeként a műtárgynyilvántartás szinte a nullára redukálódott. Előrelépés kizárólag a kulturális közfoglalkoztatottak révén történt.

Régészet

Szabóné Lantos Andrea irányítása mellett Földesi Anna Dorottya egyetemi hallgató bejelentőzte Fajsz–Kovács-halom honfoglalás kori temetőjének leletanyagát a 2022.1.1. – 2022.1.119. leltári számok között, mindösszesen 129 db-ot.

Helytörténet

Romsics Imre 1 db történeti tárgyat leltározott be, a Kalocsai Ügyvédi Kamara tablóját (1923. december 28.).

Romsics Imre szakmai irányítása mellett Szarvas Vivien 109 db fényképet, térképet és iratot leltározott be a Történeti Dokumentációs Gyűjteménybe, a 2022.1.1 – 2022.13.2. leltári számok között.)

Néprajz

Romsics Imre 13 db néprajzi tárgyat leltározott be a 2022.1.1. – 2022.4.1. leltári számok között. Leltárba kerültek az NKA pályázat terhére vásárolt tárgyak, ami az elszámolás kötelező kelléke.

Képzőművészet

Romsics Imre beletárolta az NKA pályázat terhére és ajándékba kapott 2 db Kollár János faszobrot, ami az elszámolás kötelező kelléke (2022.1.1. – 2022.2.1.)

MúzeumDigitár, digitalizálás

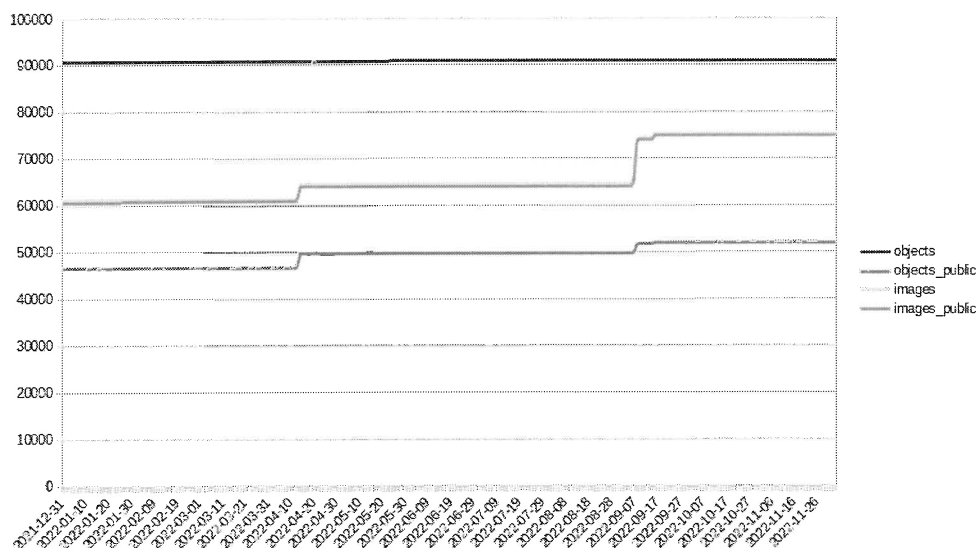
A teremőrök és a kulturális közfoglalkoztatottak közreműködésével szerveztük a MúzeumDigitár feltöltését, a múzeumi gyűjtemények digitalizálását. A múzeum digitalizálási tevékenységét Péteri Dénes múzeumi adattáros és Romsics Imre múzeumigazgató felügyelte.

- a.) Mácsai Georgina 9.859 tétel leltározatlan Sági hagyaték negatívot szkennelt. 161 néprajzi tétel metaadatait töltötte fel a MúzeumDigitárba. A 4. Közgyűjteményi Digitalizálási Stratégia tárgyfotóit ellenőrizte.
- b.) Illés Adrienn 67 tétel leltározatlan Bényi János fényképet szkennelt.
- c.) Péteri Dénes 3 néprajzi tételt fényképezett (481 tárgyfotó). A Nicolas Schöffer Gyűjtemény 5 tárgyának videódokumentációját szerkesztette meg, 29 tétel tárgyfotóit és videóit töltötte fel a MúzeumDigitárba. 3198 dia tárgyfotót töltött fel a MúzeumDigitárba. 2099 történeti dokumentumhoz 10.058 tárgyfotót töltött fel a MúzeumDigitárba. A 4. Közgyűjteményi Digitalizálási Stratégia tárgyfotóit rendezte.

A MúzeumDigitárban és a Szírenben a leltározott tárgyait 98%-át digitálisan tartjuk nyilván. A MúzeumDigitár privát felületén 90.961, a nyilvános felületen 52.043 tárgyunk érhető el.

	MD privát	MD publikus
Nicolas Schöffer Gyűjtemény	114	29
Városi Képzőművészeti Gyűjtemény	465	462
Numizmatikai gyűjtemény	5986*	4778
Régészeti adattár	302	302
Természettudományi gyűjtemény	4008	3987
Történeti gyűjtemény	511	96
Adattár	1609	1330
Fotótár	37740	32079
Képzőművészeti gyűjtemény	327	299
Történeti dokumentációs gyűjtemény	9434	7953
Régészeti gyűjtemény	22906	155
Néprajzi gyűjtemény	7559	573
Összesen	90961	52043

A MúzeumDigitárban publikált tárgyak számát tekintve országos viszonylatban az elsők vagyunk.

3. GYŰJTEMÉNYRENDEZÉS, REVÍZIÓK, SELEJTEZÉS, KÖLCSÖNZÉSEK, LETÉTEK

Régészet

Szabóné Lantos Andrea vezetésével rendeztük és meghatároztuk a 2021–2022 első félév között a múzeum gyűjteményébe kerülő fémkeresős leleteket. A leletek elsődleges nyilvántartásba kerültek, elkészült a fotódokumentációjuk is.

Szabóné Lantos Andrea rendezte a Dunapataj–Református templom feltárásából származó leletanyagot és dokumentációt.

2022. március 22. és december 2. között Schallaburgba (Schallaburg Kulturbetriebsges.m.b.H) kölcsönöztük a Harta–Freifelt honfoglalás kori temető 3. sírjának leletanyagát (Ltsz.: 2007.3.1–119.) a „Mounted Nomads in Europe” című kiállításra, melyet 2022. április 9. és november 6. között rendeztek meg.

2022. március 10–2023. december 31. közötti időszakra kölcsönöztük a Magyar Génusz vándorkiállításához Homokmégy–Halom honfoglalás kori tegezét (Ltsz.: 2000.1.1–3.).

2022. december 12–31. között a Magyar Természettudományi Múzeum, a Nemzetközi Türk Akadémia és a Magyar–Turán Közhasznú Alapítvány közös rendezésében megvalósuló kiállításra kiemeltük és kölcsönöztük a Homokmégy–Halom honfoglalás kori tegezt (Ltsz.: 2000.1.1–3.).

Szabóné Lantos Andrea vezetésével Ferencz Regina közreműködésével megkezdtük a Régészeti gyűjtemény revízióját, de a fűtés hiánya miatt nem tudtuk befejezni

Helytörténet

Összeállítottuk a 2021. szeptember 1. – 2021. december 31. között a Történeti Dokumentációs Gyűjteményben folyt revízió jegyzőkönyvét. A 9 db leltárkönyvben mindösszesen 10.645 tétel szerepelt. A kisebb javítások mellett a revízió 5 db tárgyat nem talált meg, 1 db nyomtatott füzetet (75.13.10.) és 4 db képeslapot (80.2.6., 80.2.30., 80.2.31., 80.2.34.). A törvényi előírásoknak megfelelően Romsics Imre múzeumigazgató eljárást kezdeményezett a Kalocsai rendőrkapitányságon 2022. március 24-én, ahol április 25-én megszüntették az ismeretlen tettes ellen folytatott eljárást. A revízióról május 3-án értesítettük Dr. Kiss Csaba jegyzőt, a Magyar Nemzeti

Vagyonkezelő Zrt-t és Prof. Dr. Kásler Miklós minisztert, aki július elején engedélyezte a hiányzó tárgyak törlését a leltárból.

4. ADATTÁRI MUNKA, GYARAPODÁS

Romsics Imre szakmai irányítása mellett Kocsis Mónika 23 Adattári tételt különített el a Bozsó hagyaték személyekhez köthető dokumentumai közül.

5. KÖNYVTÁRI MUNKA

A 2022. esztendőben 11 folyóiratot vásároltunk. Romsics Imréné közreműködésével 283 tételt leltároztunk be, amelyekből 93 db a csere, 8 db a saját, 10 db a vétel és 139 db az ajándék könyv, 29 db a vásárolt és 4 db az ajándék periodika.

Illés Adrienn kulturális közfoglalkoztatott 284 könyvtári tétel adatait rögzítette a Szíren nyilvántartó programban, s ugyanott 32 könyvtári tétel adatait javította ki.

6. MŰTÁRGYVÉDELEM

Farkas Ferenc tisztított 1 db képzőművészeti, 3850 db régészeti és 55 db néprajzi tárgyat, konzervált 1 db képzőművészeti és 2 db néprajzi tárgyat, restaurált 2 db képzőművészeti, 290 db régészeti és 1 db néprajzi tárgyat.

Az NKA-s pályázat terhére a budapesti Archiv Art Könyvrestaurátor Műhely Kft restaurálta 7 db XVIII. századi térképünket. A pályázattal 2022. június 28-án számoltunk el.

Nicolas Schöffer Gyűjtemény

A Nicolas Schöffer Gyűjtemény szobrai restaurálásra szorulnak, a „restaurálási” munkákat alkalmi megbízatások keretében Sütő Lajos végezte. 2022-ben a Luminodynamikus oszlop elemeit átvizsgálta és megtisztította a belső alkatrészeket.

7. FOTÓ-, DIA-, HANG- ÉS VIDEOTÁR

Romsics Imre beleltározott 3 db 6x6-os negatívot Bakonyi Aladár hagyatékából.

Illés Adrienn kulturális közfoglalkoztatott 2.870 db diát szkennelt. A diák digitalizálásával párhuzamosan megkezdjük a diák raktározási rendjének átalakítását. A diakeretekből kiemelt fölvételeket zacskókba rendezzük, egyúttal ráírjuk azokra egyedi leltári számukat. Összesen 2150 db diát csomagoltunk át.

Digitális fényképek, videók

2 régészeti ásatáson és 18 lelőhelyen összesen 5:30:51 óra drón videót, 28:48 perc munkavideót, 1271 drón fotót és 1808 munkafotót rögzítettünk.

Péteri Dénes 5130 db kalocsai értékhez, eseményhez kapcsolódó digitális fényképmásolatot készített. Ezeket túl a Rendezett digitális fotóink gyűjteménye összesen 24.000 db új múzeumi és kalocsai fényképpel bővült.

IV. TUDOMÁNYOS TEVÉKENYSÉG – A GYŰJTEMÉNYI ANYAG TUDOMÁNYOS FELDOLGOZÁSA ÉS KÖZZÉTÉTELE

1. KIADVÁNYOK

- Schön Mária: A hajósi táj története a sváb földrajzi nevekben. Földrajzi és történeti olvasókönyv. Kalocsa, 2022. 592 p. + 2 db térképmelléklet. Kiadó: Viski Károly Múzeum Kalocsa és A Hajóson Élő Német Nemzeti Kisebbségért és Hajós Városért Alapítvány. Kalocsai Múzeumi Értekezések 22. Szerkeszti: Romsics Imre
- Mészáros István: Három kalocsai érsek szakrális műkincsei a XIX. század második feléből. Kalocsa, 2022. 24 p. Kiadó: Kalocsai Múzeumbarátok Köre. Kalocsai Múzeumi közlemények 6. Szerkeszti: Romsics Imre
- Budai Viktória (Szerkesztette): Kalocsa Art 2022. Kalocsa és a Kalocsai járás képzőművészeinek tárlata 2022. Kalocsa, 2022. 36 p. Kiadó: Viski Károly Múzeum Kalocsa

2. EGYÉB MEGJELENT PUBLIKÁCIÓK

Romsics Imre 2022-ben megjelent írásai:

- Romsics Imre: Dargay Lajos (1942–2018). In: Tóth Arnold (Főszerkesztő): Magyar múzeumi arcképcsarnok II. 63. p. Budapest, 2022. Pulszky Társaság – Magyar Múzeumi Egyesület

Romsics Imre 2022-ben elkészült írásai:

- Romsics Imre: Miske története 1719–1849.
- Romsics Imre: Miske története 1849–1945.
- Romsics Imre: Tótok-e a miskei tótok? Népiség és nyelvhasználat Miskén a XVIII–XX. században (megjelenés alatt)
- Romsics Imre: Ismeretlen középkori település Miske határában. A Barátnakházává lett Kisköröm. (megjelenés alatt)
- Romsics Imre: Az egyetlen... Petőfi sírvers Kalocsán (megjelenés alatt)

Romsics Imre 2021-ben szerkesztett kötetei:

- Schön Mária: A hajósi táj története a sváb földrajzi nevekben. Földrajzi és történeti olvasókönyv. Kalocsa, 2022. 592 p. + 2 db térképmelléklet. Kiadó: Viski Károly Múzeum Kalocsa és A Hajóson Élő Német Nemzeti Kisebbségért és Hajós Városért Alapítvány. Kalocsai Múzeumi Értekezések 22. Szerkeszti: Romsics Imre
- Mészáros István: Három kalocsai érsek szakrális műkincsei a XIX. század második feléből. Kalocsa, 2022. 24 p. Kiadó: Kalocsai Múzeumbarátok Köre. Kalocsai Múzeumi közlemények 6. Szerkeszti: Romsics Imre

Romsics Imre 2022-ben szerkesztett, megjelenés alatt álló kötetei:

- István Mészáros: Lo splendore del Sacro

Romsics Imre 2022-ben lektorált kötetei:

- Schön Mária: A hajósi táj története a sváb földrajzi nevekben. Földrajzi és történeti olvasókönyv. Kalocsa, 2022. 592 p.+ 2 db térképmelléklet. Kiadó: Viski Károly Múzeum Kalocsa és A Hajóson Élő Német Nemzeti Kisebbségért és Hajós Városért Alapítvány. Kalocsai Múzeumi Értekezések 22. Szerkeszti: Romsics Imre
- Zentai Tünde: A festett népi bútor – A dunai stíluskör és Komárom. Budapest, 2022. Hagyományok Háza, Iharos Népművészeti Egyesület.
- Zentai Tünde: Díszágak és bútorfestő központok. Duna mente (megjelenés alatt)

Romsics Imre megjelenés alatt álló írásai:

- Romsics Imre: A néprajzi gyűjtemény és a hozzá kapcsolódó feladatellátás a kalocsai Viski Károly Múzeumban 1988–2019. Néprajz a közgyűjteményekben.
- Romsics Imre: A pota néprajzi csoport kutatástörténetének 200 esztendeje.
- Romsics Imre: Kalocsai ékszerek. A fényképekről leírható történelem – Bárkányi Ildikó köszöntő kötete.

Szabóné Lantos Andrea 2022-ben megjelent írásai:

- Langó Péter – Kustár Rozália – Lantos Andrea: Ungarisches Frauengrab. Harta-Freifelt Grab 3. In: Reiter Nomaden in Europa. Schallaburg 2022. 267.

Szabóné Lantos Andrea 2022-ben elkészült publikációja:

- Lantos Andrea: Miske régészeti emlékei. (Megjelenés alatt)
- Lantos Andrea: A dunapataji református templom régészeti kutatása. (Megjelenés alatt)

Szabóné Lantos Andrea 2022-ben szerkesztett, megjelenés alatt álló kötetei:

A középkor kutatásának újabb eredményei Bács-Kiskun megyében.

Budai Viktória 2022-ben szerkesztett kötetei:

Kalocsa Art 2022. Kalocsa és a Kalocsai járás képzőművészeinek tárlata. Kalocsa, 2022. 36 p. Szerkesztette.: Budai Viktória, Kiadó: Viski Károly Múzeum Kalocsa

3. KUTATÁSOK, KUTATÁSI TÉMÁK

Régészet

Középkori falvak és templomok kutatása a Kalocsai Sárköz K-i felében.

Homokmégy–Szenetgyházpart középkori templom és temető leletanyagának feldolgozása.

Miske régészeti lelőhelyei.

Helytörténet

Romsics Imre folytatta Miske helytörténetének kutatását. Az év folyamán kb. 400 oldallal bővítette korábbi írását.

Romsics Imre 2 db térképmellékletet állított össze a hajósi földrajzi nevekről megjelent könyvhöz.

Romsics Imre fölkutatta Petőfi Sándor kalocsai sírversének emlékeit. A Petőfi 200 pályázat keretében emlékhelyet alakítottunk ki a múzeum udvarában, ahova beszállítottuk Szabó József sírkövét. Az emlékhely kiépítése 2023 tavaszán fejeződik be. Az avatáskor jelenik meg a kutatások eredményeiről írott füzet.

Képzőművészet

Budai Viktória megpályázta az NKA – Génius Program kiírását, amelynek keretében az alábbi kutatási témát dolgozza fel: Nicolas Schöffer műalkotásainak feltérképezése, katalogizálása és művészettörténeti feldolgozása. Az elnyert pályázati összeg 4.000.000 Ft. A pályázat keretében felvettük a kapcsolatot Nicolas Schöffer örököseivel és munkatársaival, ezért Budai Viktória Hamburgba és Párizsba utazott.

4. AZ INTÉZMÉNY ÁLTAL SZERVEZETT KONFERENCIÁK

2022. július 9-én a Magyar Néprajzi Társasággal közösen rendeztük meg a Hungarikum konferenciát a Viski Károly Múzeum közművelődési termében. A négy szekcióban 9 előadás hangzott el. A nagyelőadások után a budapesti, a debreceni és a szegedi egyetem néprajzos hallgatói tartottak kutatási beszámolókat a Hungarikum témában gyűjtött tapasztalataikról.

2022. november 5-én tartottuk az I. Szarka Véra Országos Hímzőpályázathoz kapcsolódó szakmai napunkat, melynek keretében 2 előadásból álló mini konferenciát szerveztünk.

2022. december 1–2. között rendeztük meg A középkor kutatásának újabb eredményei Bács-Kiskun megyében című konferenciát, amelyet Szabóné Lantos Andrea NKA Magyar Génius programja finanszírozott. A kettő napos konferencián 20 előadás hangzott el régészeti, történeti és művészettörténeti témákban, továbbá 2 poszttert mutattunk be.

5. FELHASZNÁLT KUTATÓNAPOK MENNYISÉGE

Romsics Imre 35 kutatónapot vett igénybe.

Szabóné Lantos Andrea 29 kutatónapot vett igénybe.

6. RÉSZVÉTEL ÁTFOGÓ TUDOMÁNYOS INTÉZMÉNYKÖZI PROGRAMOKBAN

Egyes régészeti leletanyagok feldolgozásához kapcsolódóan folyamatos az együttműködés a MTA Régészeti Intézetével (Bánffy Eszter, Marton Tibor, Langó Péter), a SZTE Földtani és Őslénytani Tanszékével (Sümegei Pál), a Magyar Nemzeti Múzeummal (Révész László).

Lantos Andrea részt vesz a Castrum Tetel programban. Projekt vezetője: Dr. Szentpéteri József (MTA BTK Történettudományi Intézet).

Dunapataj–Szentkirály lelőhely kutatásában együttműködünk a Kecskeméti Katona József Múzeummal.

Dunapataj Református templom kutatásában együttműködünk a Kecskeméti Katona József Múzeummal, együttműködési megállapodás született a két múzeum között a középkori lelőhelyek kutatásában.

Az ez évben folyó feltárásokon együttműködtünk az SZTE BTK Régészeti Tanszékével, valamint a PPKE Régészeti Tanszékével.

A Magyar Nemzeti Múzeummal és a Szépművészeti Múzeummal együttműködünk a Közgyűjteményi Digitalizálási stratégia mintaprojektjében.

A Magyar Nemzeti Múzeummal együttműködünk a MuseumMap adatkezelő rendszer feltöltésében.

Lantos Andrea részt vesz a Castrum Tetel programban. Projekt vezetője: Dr. Szentpéteri József (MTA BTK Történettudományi Intézet).

Fajsz–Kovácsalom honfoglalás kori temetőjének kutatása, feldolgozása a Pázmány Péter Katolikus Egyetem Régészeti Tanszékével.

Középkori lelőhelyek kutatásában együttműködünk a Kecskeméti Katona József Múzeummal: Uszód–Szentgál, Apostag–Református templom, Homokmégy–Máriaháza.

Homokmégy–Szentegyházparton és Homokmégy–Máriaházán folyó feltárásokon együttműködünk az SZTE BTK Régészeti Tanszékével.

7. RÉSZVÉTEL A SZAKÁGI TOVÁBBKÉPZÉS, ILLETVE A FELSŐOKTATÁS MUNKÁJÁBAN

Romsics Imre 9 konferencián vett részt, ezek közül 4 alkalommal előadást is tartott:

- 2022. május 11–12. Eger – Vidéki múzeumi stratégia. Magyar Vidéki Múzeumok Szövetsége Közgyűlése és Szakmai Napja.
- 2022. május 20. Baja – Történetiség – nemzetiség – írásbeliség. XI. Duna – Tisza közti nemzetközi néprajzi nemzetiségkutató tudományos konferencia. (Előadás: Tótok-e a miskei tótok? Népiség és nyelvhasználat Miskén a XVIII–XX. században)
- 2022. június 30. Mohács – Magyar Földrajzi Társaság Vándorgyűlése (Előadás: Kalocsai vagy Sárközi?)
- 2022. július 9. Kalocsa – Hungarikum konferencia (Előadás: Élő – nép – művészet. Kalocsa népművészete a XX–XXI. század fordulóján.)
- 2022. szeptember 6–7. Visegrád – Múzeumfejlesztések, lehetőségek és hatások. Országos Múzeumigazgatói Konferencia
- 2022. október 5–6. Budapest – Országos Néprajzos Múzeológus Továbbképzés.
- 2022. október 19. Kiskunhalas – Kismúzeumok és a válság. Pulszky Társaság Magyar Múzeumi Egyesület Kismúzeumi Tagozata szakmai napja.
- 2022. november 16–17. Gyula – Magyar Vidéki Múzeumok Szövetsége szakmai Konferenciája.
- 2022. december 1–2. Kalocsa – A középkor kutatásának újabb eredményei Bács-Kiskun megyében című konferencia (Előadás: Ismeretlen középkori település Miske határában. A Barátnakházává lett Kisköröm.)

Szabóné Lantos Andrea 3 konferencián vett részt, ezek közül 1 alkalommal előadást tartott és posztert mutatott be.

- 2022. szeptember 7 Szeged – „Emlékezzetek utatok kezdetére...”. A honfoglaláskor újabb eredményei. Ünnepi konferencia Révész László tiszteletére.
- 2022. szeptember 21–23 Lakitelek – Tatárjárás konferencia Pálóczi Horváth András 80. születésnapja tiszteletére.
- 2022. december 1–2. Kalocsa – A középkor kutatásának újabb eredményei Bács-Kiskun megyében című konferencia
(Előadás: A dunapataji református templom régészeti kutatása.
Poszter: Középkori falvak és templomok kutatása a Kalocsai Sárköz K-i felében.)

Budai Viktória 2 konferencián vett részt.

- 2022. május 17. Kecskemét – A Magyar Géniuszt kiállítás alkalmából rendezett szakmai nap.
- 2022. november 21. Pécs. – „Kutatás és oktatás a szinergiák jegyében” sokszínű konferencia, valamint az U(niversitas) Galériában „Fény/Ritmus/Változás: Dargay reflexiók” című kiállítás megnyitója, a Magyar Tudomány Ünnepe alkalmából.

Marosi Mária 1 online konferencián vett részt:

- 2022. június 29. Online konferencia – Múzeum Most Online Szakmai Nap. Pulszky Társaság Kismúzeumi Tagozat.

Péteri Dénes 2 online konferencián vett részt:

- 2022. május 20. Online konferencia – Kínai – Európai Múzeumi Digitalizálási Workshop
- 2022. június 29. Online konferencia – Múzeum Most Online Szakmai Nap. Pulszky Társaság Kismúzeumi Tagozat.

2022. június 20–25 között az ELTE BTK Nyelvészeti tanszékével közösen tartottuk meg a Magyar Nemzeti Helynévtár Táborát. A programon 15 egyetemi hallgató vett részt.

2022. július 4–10. között a Magyar Néprajzi Társasággal közösen szerveztük a Hungarikum Táborát. A programon 18 egyetemi hallgató vett részt a budapesti, a debreceni és a szegedi egyetemek néprajzi tanszékéről.

Nicolas Schöffler Gyűjtemény

A Viski Károly Múzeum Kalocsa és a Pécsi Tudományegyetem Kultúratudományi, Pedagógusképző és Vidékfejlesztési Kara közötti együttműködés keretében 2022-ben alkotótáborát és a tábor résztvevői számára bemutatkozási lehetőséget szerveztünk a környezetkultúra szakos egyetemi hallgatók részére. A Nicolas Schöffler Gyűjtemény közreműködésével a Pécsi Tudományegyetem Kultúratudományi, Pedagógusképző és Vidékfejlesztési Karán tanuló környezetkultúra szakos hallgatók számára rendezett alkotótábor résztvevői a különböző tematikájú képzőművészeti műhelyekbe bekapcsolódva alkothattak. Az alkotói munka mellett számos programban vettek részt. A Viski Károly Múzeum Kalocsa szervezésében tárlatvezetésen ismerkedtek meg Kalocsa történelmével és népművészetével. A Schöffler

Gyűjtemény programjain Schöffner Miklós életművébe kaphattak betekintést és tanulmányozhatták a kinetikus művészetet. Az alkotótábor alatt készült munkákból 2022. augusztus 14-én nyílt kiállítás a Nicolas Schöffner Gyűjteményben. Az együttműködés keretében az egyetemi hallgatók és oktatók megismerkedhettek a Nicolas Schöffner Gyűjtemény munkájával.

9. KUTATÓSZOLGÁLAT

2022-ben hat témában kutattak külső szakemberek, érdeklődők és egyetemi hallgatók: Bács-Kiskun megye helynevei, fityula, gyermekjátékok és Czár János, festett bútorok, gyermekfejkötő, ókori érmek.

V. KÖZMŰVELŐDÉSI ÉS KÖZÖNSÉGGKAPCSOLATI TEVÉKENYSÉG

2. KIÁLLÍTÁSOK

Állandó kiállításaink állnak és látogathatók:

1. Népek, életformák, hagyományok a Kalocsai Sárközben (1981) – felújítva 2001-ben.
2. A kalocsai éremgyűjtemény (1981) – felújítva 2001-ben.
3. Az ásványok és az élet (1981) – felújítva 2001-ben.

2022. szeptember 4-ig volt látható a „A régi új – Az új régi város” című kiállításunk. (Rendezte: Romsics Imre és Szabóné Lantos Andrea)

2022. május 18–22. között a Múzeumi Világnap alkalmából rendeztünk kiállítást a múzeum alapító igazgatójáról, r. Gábor Lajosról.

2022. június 25-én a Múzeumok Éjszakája programjai között nyitottuk meg a Farsang az óvodában című rajzpályázat kiállítását. Az Egy éjszaka, egy tárgy program keretében állítottuk ki Tranovsky Juraj Ciuthara Sauctorum című szlovák nyelvű imakönyvét. A Kedvenc süteményem című kiállítást kóstolással kötöttük össze.

2022. július 9-én a Hungarikum konferencia keretén belül poszterkiállítást rendeztünk a kalocsai Hungarikumokból.

2022. szeptember 17-én a Kulturális Örökség Napjai keretében nyitottuk meg a „100 éves a kalocsai állami rendőrség” című kiállításunkat. (Rendezte: Romsics Imre, Androvicz Gábor). A kiállításmegnyitó érdeklődőit Markó László, a Kalocsai Múzeumbarátok Köre elnöke és Dr. Filvig Géza, Kalocsa város polgármestere köszöntötte. A kiállítást Bóbis Attila rendőralezredes mb. kapitányságvezető nyitotta meg, a kiállítást Romsics Imre múzeumigazgató mutatta be. A kiállításmegnyitó idejében a múzeum parkolójában rendőrautókat mutattunk be. A kiállításmegnyitó után Bóbis Attila rendőralezredes mb. kapitányságvezető és Romsics Imre múzeumigazgató idegenvezető sétát vezetett a Rendőrkapitányságon.

2022. november 5–20. között rendeztük meg az I. Szarka Véra Országos Hímzőpályázat kiállítását a városi Galériában.

2022. december 1–8. között minikiállítást nyitottunk a dunapataji református templom, valamint a sármégyi és máriaházi középkori templomok feltárásának anyagából.

2022. december 1–8. között poszterkiállítást nyitottunk A középkor kutatásának újabb eredményei Bács-Kiskun megyében címmel.

Kalocsai Képtár

A létszámcsökkentés miatt Vinczellér Imre állandó kiállításán és a Városi Képzőművészet Gyűjtemény Látványtárában csak előre bejelentett csoportokat tudtunk fogadni.

Városi Galéria

LXXIX. – Viczay Lajos kiállítás

A kiállítás megnyitó időpontja: 2022. április 22.

A kiállítás időtartama: 2022.04.22.–2022.05.21.

A kiállítást szervezte és köszöntötte: Budai Viktória. A kiállítást megnyitotta: Pécsi Vivien

Röck Károly kiállítás – Kék Madár fesztivál

A kiállítás megnyitó időpontja: 2022. június 10.

A kiállítás időtartama: 2022.06.10.–2022.06.28.

A kiállítást szervezte: Budai Viktória. A kiállítást megnyitotta: Lakatos György

Alkotó Gyógyítók – Gyógyító alkotások

A kiállítás megnyitó időpontja: 2022. július 01.

2022.07.01.–2022.07.23.

Semmelweis Nap alkalmából rendezett kiállítás. A kiállítást megnyitotta: Budai Viktória.

Nicolas Schöffer Gyűjtemény

Kortárs 23 – (Válogatás a Nagykőrösi Nemzetközi művésztelep alkotásaiból) című kiállítás

Megnyitó: 2022. március 4.

Kiállítás időtartama: 2022. 03.04.–2022.04.02.

A kiállítást rendezte Budai Viktória és Farkas Ferenc. A kiállítást megnyitotta: Budai Viktória.

A múlt évben (2021) szakmai kapcsolatot építettünk ki a Nagykőrösi Nemzetközi művésztelep alapító-főszervezőjével Révay Györggyel. A 2021-es Titkos kert címmel, a Révay gyűjtemény grafikai anyagából megrendezett kiállítás szerves folytatása az alkotótelepek terméseiből válogató 2022-es kiállításunk. A Nagykőrösi Nemzetközi Művésztelep itt megjelenő anyaga, egy szubjektív, esszenciális keresztmetszete a művésztelep és egyben a kortárs hazai és nemzetközi tendenciáknak. A 23 kortás alkotó önmagában is egy-egy világ, akik sokféle gondolatot sugalló alkotással, forma és színvilággal keltették életre műveiket az alkotótelepen eltöltött idejük során. A tárlat koncepciója a nemzetek közötti párbeszéd elősegítése a művészet eszközeivel, az alkotásokat egyenrangúként összeurópai kontextusba illesztve.

Magyar alkotók: L. Balogh József, Bardócz Lajos, Bodor Zoltán, Orci József, Papageorgiu Andrea, Szabó Károly, Szolnoki Szabolcs, Wachter Dénes. Lengyel alkotók: Hai Minh Duong „Tiger”, Andrzej Labuz, Pietrek Damian, Michal Suffczynski, Warchol Pavel. Ukrán alkotók: Katherina Goncharova, Tatiana Ivanova, Viktoria Kalaichi, Nina Nikonenko, Denis Sharazin. Szlovák alkotó: Zdenko Huzjan. Kínai alkotó: Shanguo Jia, Litao Zhang. Szerb alkotók: Biljana Milenkovic, Milenko Stevanovic.

Nyitás–Zárás–Nyitás – Makrai Adél képzőművész kiállítása

Megnyitó: 2022. április 8.

Kiállítás időtartama: 2022. 04. 08.–2022.04.30.

A kiállítást szervezte Budai Viktória. A kiállítást megnyitotta: ifj. Ficsek Ferencz DLA képzőművész a Kaposvári Egyetem Művészeti Karának oktatója.

Makrai Adél munkái a közelmúlt egyik legerőteljesebb hatású társadalmi tapasztalatát járják körül, több nézőpontból megközelítve. A pandémia témáját eredeti módon megközelítő alkotásokkal dolgozta fel és szűrte meg személyes tapasztalatán keresztül, majd a festészet eszközeivel prezentálta.

Shape of light – Bóbics Diána képzőművész kiállítása

Megnyitó: 2022. május 20.

Kiállítás időtartama: 2022. 05.20.–2022.06.30.

A kiállítást szervezte Budai Viktória. A kiállítást megnyitotta: Nyilas Márta DLA képzőművész a Pécsi Tudományegyetem Művészeti Karának oktatója.

A pécsi illetőségű Bóbics Diána képzőművész textilszobrai bemutató kiállítás a képzőművészettől eredetileg idegen anyag a textil lehetőségeit mutatja be hogyan formálódhatnak a filclapok két- és a háromdimenziós alkotásokká. A képzőművészeti attitűddel alakított textilanyag, újszerű megközelítést jelent a hagyományos filc anyagnak. A *white cube* kiállítótérben a művész színes textillapokból létrehozott óriási absztrakt festményinstallációi különleges hatást hoztak létre.

XXVIII. Kalocsai Képzőművész Alkotótábor kiállítása

Megnyitó: 2022. augusztus 7.

Kiállítás időtartama: 2022.08.07.–2022.08.21.

A kiállítást Budai Viktória a Nicolas Schöffer Gyűjtemény gyűjteményvezetője nyitotta meg.

A XXVIII. Kalocsai Képzőművész Alkotótábor ideje alatt készült alkotásokból kiállítás nyílt a tábor utolsó napján. Kalocsa város művészeti életében az Alkotótábor és a az Alkotótábort záró kiállítás jelentős esemény: a kortárs képzőművészet tendenciáiról nyújt aktualizált képet, annak izgalmas, sokszínű, világáról. A város művészeti életét különleges módon gazdagítja: a város közössége közvetlenül találkozhatott a művészekkel és alkotásaikkal, amely lehetőséget adott, hogy a közönség ne egy tőle távol álló művészeti jelenséggént értelmezze a látottakat.

A kiállítást Budai Viktória a Nicolas Schöffer Gyűjtemény gyűjteményvezetője nyitotta meg.

FÉNY/SZÍN/DESIGN kiállítás PTE KPVK karral megvalósult együttműködés keretében

Megnyitó: 2022. augusztus 26.

Kiállítás időtartama: 2022.08.26.–2022.08. 30.

A kiállítást szervezte Budai Viktória és Varga Rita. A kiállítást köszöntötte: Budai Viktória. A kiállítást megnyitotta: Varga Rita. A kiállítás a PTE KPVK környezetkultúra szakos hallgatóinak és meghívott workshopot tartó művészek Orosz Klára DLA szobrászművész és Sztojánovics Andrea DLA záró prezentációjának adott helyet. A workshop és a kiállítás a Viski Károly Múzeum Kalocsa, a Nicolas Schöffer Gyűjtemény, valamint a PTE KPVK környezetkultúra szak oktatóinak együttműködésével jött létre.

Kalocsa Art 2022

Megnyitó: 2022. szeptember 2.

Kiállítás időtartama: 2022. 09.02.–2022.10.23.

A kiállítást rendezte Budai Viktória. A kiállítást megnyitotta: Budai Viktória.

A 2022-ben ismét megrendezésre került Kalocsa Art kiállítás NKA pályázat keretében valósult meg. A kiállításon résztvevő alkotásokat háromtagú zsűri választotta ki a pályázatra beérkezett munkák közül. A kiállításához kiadvány és reklámfilm is készült Kalocsa Art 2022 címmel NKA pályázati forrásból. A kiadványt Budai Viktória szerkesztette.

XXI. Század – Regényi Gábor fotókiállítása

Megnyitó: 2022. október 25.

Kiállítás időtartama: 2022. 10.25.–2022.11.08.

A kiállítást rendezte Budai Viktória és Regényi Gábor. A kiállítást megnyitotta: Budai Viktória.

A vizuális művészetek és az irodalom metszéspontján született ez a különleges kiállítás, amelyben Regényi Gábor fotográfiai és Cserenkó Gábor irodalmi szövegei találkoznak, egy új művészeti minőséget teremtve.

A kiállításához kísérő füzet is készült a művész Regényi Gábor magánkiadásában.

3. A KIÁLLÍTÁSOKHOZ KÖTŐDŐ KÖZMŰVELŐDÉSI ÉS KÖZÖNSÉGGKAPCSOLATI TEVÉKENYSÉG

3.a) A látogatók száma

Állandó és időszakos kiállításainkat a 2022. évben 2711 látogató tekintette meg, ebből teljes árú belépőt fizetett 563 fő, kedvezményes árút fizetett 444 fő, kombinált belépőt 2 felnőtt és 8 kedvezményes látogató váltott, ingyenes látogató volt 1694 fő. Az összes látogató közül 382 volt diák.

A közművelődési teremben és a Városi Galériában 200 rendezvényt tartottunk, 72 óvodai foglalkozást, 43 múzeumpedagógiai órát általános iskolásoknak, 14 középiskolai órát, 10 előadást, 5 speciális múzeumi foglalkozást, 9 összejevetelt, 1 filmforgatást, 5 napközis tábor, 3 saját szervezésű tábor, 2 kiállítás megnyitót, 1 kerékpártúrát, 2 konferenciát, 1 Múzeumok éjszakáját, 2 műhelymunkát, 1 fáklyás felvonulást, 1 vacsorát, 1 taggyűlést, 2 családi napot, 1 felfedező játékot, 1 kiállítást, 10 bemutatót, 1 megemlékezést, 2 fogadást, 1 kerekasztal beszélgetést, 4 utazó múzeumot, 1 sétát, 1 zsűrizést, 1 emlékszoba avatást, 1 koszorúzást, 1 borkóstolót.

A közművelődési és múzeumpedagógiai rendezvényeket 6007 fő látogatta meg. A 2022. évben 5 tárlatvezetést tartottunk, melyeken 157 fő vett részt. Mindösszesen 8875 fő látogatta meg a múzeumot a 2022. évben.

A 2022. esztendő már nem érintették a korábbi korlátozások, így öröndetes tényként állapíthatjuk meg, hogy megemelkedett a múzeumlátogatók száma. A kiállításokat látogató közönségünk egy részét elveszítettük a korlátozások következményeként, ott csak 50%-os emelkedést láthatunk.

A múzeumpedagógiai, közművelődési és múzeumandragógiai programjainkat 2,5-szer nagyobb számban rendeztük meg, melyek látogatószáma is ezzel arányosan növekedett. A programok látogatóinak száma elérte a járványhelyzet előtti szintet, lemondás csak a kiállításokat látogatók körében figyelhető meg. Ez országos tendencia, a korlátozások alatt átalakult a kultúrafogyasztók szokása.

A novemberi és decemberi előkészített programjainkat a fűtésszabályozás miatt le kellett mondanunk. Azok megvalósulása esetén megháromszorozódott volna a rendezvényeink és azok látogatóinak a száma.

Nicolas Schöffer Gyűjtemény

Az állandó és az időszakos kiállításainkat 1140 fő látogatta meg a 2022. esztendőben. Ebből teljes árú belépőt fizetett 156 fő, kedvezményes belépőt 397 fő, ingyenes látogató volt 587 fő. Az összes látogató között 425 fő volt a diák.

Közművelődési rendezvények: 41 rendezvényt tartottunk, ebből 7 kiállításmegnyitót, 32 alkalommal Nyitott Műhely–Rajzszakkör foglalkozást, és a sok rendezvényből álló Múzeumok éjszakáját, 1 családi napot.

A közművelődési rendezvényeinket és a múzeumpedagógiai foglalkozásainkat 873 fő látogatta meg.

A 2022. esztendőben 21 tárlatvezetést tartottunk, amelyen 551 fő vett részt.

A múzeum 2022. évi látogatóinak száma mindösszesen: 2564 fő.

3. c) Tárlatvezetések, múzeumpedagógiai foglalkozások

Romsics Imre 2 térítéses és 3 ingyenes tárlatvezetést tartott 2022. esztendőben. E mellett a látogatók elérhetik a digitális tárlatvezetést magyar, angol és német nyelven. A Tóth Mike-teremben elérhető az ásványtárat bemutató multimédiás program. 2019-től QR kódok segítségével érhetik el a kiállítások látogatói az állománykatalógusunkat.

Múzeumpedagógiai programjainkat januártól októberig zavartalanul szerveztük. Novemberben még kísérleteztünk, ezért két osztály programját meghirdettük, de a fűtéskorlátozás miatt le kellett zárunk az épületet.

1. Szent Istvántól Szent Ivánig. Az esztendő jeles napjaihoz kötődő múzeumpedagógiai foglalkozások óvodásoknak: 2022. április 6. Húsvét, 2022. május 4. Szent György nap, 2022. szeptember 21. Szüret, 2022. november 16. Disznótor.
2. Speciális múzeumi foglalkozást rendeztünk 2022. január 14-én Világítás régen és ma címmel, gyertyamártással. 2022. február 28-án és 2022. október 19-én Fonóban címmel. 2022. március 23-án Kalocsai cserépedények, agyagozással volt a téma. 2022. szeptember 29-én Így élt az ősember címmel.
3. Iskolásoknak szervezett programjaink: Múzeumpedagógiai témahetek: 2022. január 17–21. között az Eperföldi Általános Iskola és a Fényi Gyula Általános Iskola Kertvárosi Iskolája, összesen négy osztálya látogatta meg A tulipántos láda című múzeumpedagógiai foglalkozást. 2022. február 14–18. között, a Fényi Gyula Általános Iskola Kertvárosi és Belvárosi Intézményének tanulói, a Katolikus Iskola diákjai és a szakmári iskola összesen hét csoportja járt nálunk, akik a Tiló, gereben, áspa című interaktív előadáson vettek részt. 2022. március 7–18. között hat csoport vett részt a Mesélő népviselet című programunkon a Fényi Gyula Általános Iskola Kertvárosi és Belvárosi Intézményéből, valamint a Katolikus Iskolából. 2022. május 2–6. között öt csoport látogatott el a Lakodalmi szokások változásairól szóló programunkra a Fényi Gyula Általános Iskola Kertvárosi és Belvárosi Intézményéből és a Katolikus Iskolából. 2022. május 9–13. között a Születésről szóló előadásra négy osztály látogatott el. 2022. október 3–7. között a kalocsai általános iskolák második osztályosai 6 csoporttal vettek részt a Munkák a házban című programon. 2022. november 14–18. között a harmadik osztályosok hat csoporttal vettek részt a Tárgyak régen és ma elnevezésű programon. 2022. november 28–december 1. között Volt egyszer

egy... ismerkedés a pásztorok életével című foglalkozásunkon az első osztályosok két csoportja vett részt.

A Szent István Gimnázium gólyatáborának két csoportja is ellátogatott hozzánk 2022. augusztus 25–26-án. A diákok az állandó kiállításokat látogatták meg tárlatvezetéssel. Múzeumi órák sorozatunkban 2022. október 11–14. között az Élet a vizek között című előadáson tizennégy középiskolai osztály vett részt.

A nyár folyamán 5 alkalommal szerveztünk programot a napközis gyerekek számára: 2022. július 7-én csuhévirágot készítettek, 2022. július 14-én mézeskalácsot sütöttek és díszítettek, 2022. július 28-án tojást festettek, 2022. augusztus 4-én ujjbábokat varrtak, 2022. augusztus 11-én ceruzatartó készítése szerepelt a programban.

Júliusban a Kézműves és a Szöszmötölő Tábor szerveztük meg.

Családi délutánjaink áprilisban a húsvét, októberben az újrahasznosítás témakörét dolgozták fel.

Nicolas Schöffer Gyűjtemény

A 2022-es esztendőben összesen 21 db tárlatvezetést tartottunk 551 fő részvételével. Budai Viktória 20 db, Marosi Mária 1 db tárlatvezetést tartott.

A 2022-ben általános iskolai csoportok részére 11, szakközépiskolai csoportok részére 2, egyetemi hallgatók részére 4 alkalommal tartottunk múzeumpedagógiai foglalkozást.

3. d) Közművelődési célú kiadványok

Szabóné Lantos Andrea (Szerkesztette): Rezüméfüzet. A középkor kutatásának újabb eredményei Bács-Kiskun megyében. Kalocsa, 2022. 28 p.

A Kalocsai Múzeumbarátok Köre egy számot adott ki a Múzeumi Hírlevél XIX. évfolyamában (2022.)

3. e) Egyéb rendezvények

2022. február 1. Romsics Imre köszöntőt mondott a 150 éves a kalocsai tűzoltóság című kiállításon a Városi Galériában. Ez alkalommal Simig Rezső alapító parancsnok nagyított fényképét adta át ajándékként a kalocsai tűzoltóknak.

2022. március 4. Romsics Imre Kalocsai népi ékszerek címmel tartott előadást az I. Félegyházi Népművészeti Szakmai napon a Móra Ferenc Művelődési Központban.

2022. március 5. Romsics Imre a lakodalom szokásrendjének változásáról tartott előadást a Hagyományörző Együttesek Országos Továbbképzésén Budapesten. Szervezője a Muharay Elemér Népművészeti Szövetség volt.

2022. március 14-én tartotta – kettő esztendei kényszerű kihagyás után – a Kalocsai Múzeumbarátok Köre a hagyományos 48-as vacsoráját, mely fáklyás felvonulással és kivilágítással párosult. Az ünnepi beszédet Dr. Filvig Géza polgármester mondta. Az ünnepi műsort a Vén Ferencné vezette Mezei Virágok Népdalkör tartotta. Romsics Imre múzeumigazgató a Damjanich János feleségéhez írt szerelmes levelének fölolvassza után három Utassy József verset szavalt. Markó László elnök pohárköszöntője után a homokmégyi Matos Péter főzte birkáskáposztát tálaltuk föl.

2022. április 6-án tartotta közgyűlését a Kalocsai Múzeumbarátok Köre, melynek keretében Romsics Imre előadást tartott a Viski Károly Múzeum Kalocsa jelentősebb pályázatairól.

2022. április 24. Romsics Imre viseletbemutatót tartott Farkasgyepű – Hubert-lak erdészeti telepen a Muzsikál az erdő a Pannon-táj szívében című programon. Közreműködött Romsics Dániel, Romsicsné Móricz Anita, Vác Péterné.

2022. május 21-én részt vettünk a Múzeumok Majálisán a Magyar Nemzeti Múzeumban. Írás, pingálás: Kripta Istvánné, paprikajancsi készítés: Marosi Mária, könyvárusítás: Réz Ildikó.

2022. május 27. Romsics Imre A Kalocsai Sárköz címmel tartott előadást a Cabernet Látogatóközpontban Hajóson.

2022. május 28. Romsics Imre örjegi gyalogtúrát vezetett a Kalocsai Múzeumbarátok Köre kirándulásán.

2022. június 25. Tizenhatodik alkalommal rendeztük meg a Múzeumok Éjszakája című programot. Farsang az óvodában címmel kiállítást szerveztünk az óvodások rajzaiból, az Egy éjszaka, egy tárgy program keretében mutattuk be Tranovsky Juraj szlovák nyelvű imakönyvét, láthatták a múzeum óvodásprogramjairól készült diaporámát, Kedvenc süteményem címmel süteményversenyt és kóstolót tartottunk. A résztvevők kipróbálhatták a mézeskalács díszítését és vásár is várta az érdeklődőket. Oda nem illő tárgyakat kereshettek a múzeum állandó kiállításában. Könnyed esti dallamokat hallgathattak klasszikus gitáron Szigeti Bence gitárművésztől, a Zeneszárnyán repülhettek Geri Tamással és Kálmán Henriettával. A nap záróeseménye A kalocsai virágok új élete című divatbemutató és a tűzgyújtás volt.

2022. június 29. Romsics Imre a Magyar Örökség-díjról tartott pódiumbeszélgetésen vett részt a Művelődési ház udvarán.

2022. július 1. Romsics Imre a székelykeresztúri gyerekeknek tartott előadást a kalocsai népi kultúráról.

2022. július 4. Romsics Imre Kalocsai vagy Sárközi? címmel tartott előadást a kalocsai Hungarikum táborban.

2022. július 10. Romsics Imre viseletbemutatót tartott Gyöngyöspátán a Muzsikál az erdő Mátrai Művészeti Napok című programon. Közreműködött: Víg Péter, Vigné Romsics Beáta, Fodor Attila, Fodorné Víg Mónika, Víg Dorka, Víg Botond.

2022. július 19. Péteri Dénes a múzeumi digitalizálásról tartott bemutatóval egybekötött előadást a Paksi Fotótábor résztvevőinek.

2022. augusztus 6. Romsics Imre városismereti sétát tartott Klauzál Gábor emlékezetére a Klauzál Gábor Társaság tagjainak kalocsai megemlékezésén.

2022. augusztus 16. Romsics Imre kerékpártúrát vezetett a sármégyi és a mariházi templomok ásatásaihoz. A program keretében Szabóné Lantos Andrea és Romsics Imre mutatta be az ásatásokat, a két középkori település történetét.

2022. augusztus 17. Romsics Imre a kalocsai hagyományokról szóló kerekasztalbeszélgetésen vett részt a múzeum közművelődési termében.

2022. augusztus 31. Romsics Imre a kalocsai épített környezetről szóló kerekasztalbeszélgetésen vett részt a művelődési ház udvarán.

2022. szeptember 2. Marosi Mária nyitotta meg a Hírös Gobelin és Kézimunka Klub kiállítását Kecskeméten.

2022. szeptember 17. Romsics Imre szakmai bemutatót tartott a 100 éves a kalocsai állami rendőrség című kiállítás megnyitóján.

2022. szeptember 17. Romsics Imre és Bóbis Attila rendőrkapitány bemutató sétát tartott a rendőrség épületében.

2022. október 12.–december 7. között rendeztük meg A középkor kutatásának legújabb eredményi Bács-Kiskun megyében című, 5 részből álló előadássorozatot:

- Romsics Imre: Élet a vizek között. A Kalocsai Sárköz települései a XI–XVII. században (október 12.)
- Pány István: Solt vármegye középkori településhálózata (október 19.)
- Pap Evelin: Út a pogányságtól a kereszténységig (november 2.)
- Csuvár–Andrási Réka: Földöntúli gazdagság. Új honfoglalás kori kutatások Baja környékén (november 16.)
- Szabóné Lantos Andrea: Elfedve, nem feledve... A dunapataji református templom régészeti kutatásának eredményei (december 7.)

2022. október 17. Romsics Imre a zsűri tagja volt az I. Szarka Véra Országos Hímzőpályázat bírálatán.

2022. november 5. Romsics Imre köszöntőt mondott az I. Szarka Véra Országos Hímzőpályázat kiállításának megnyitóján a Városi Galériában.

2022. november 5. Romsics Imre köszöntőt és bemutatót tartott a Szarka Véra-emlékszoba avatásán Homokmégyen a Romsics-szálláson.

2022. december 2. Romsics Imre szekcióvezető volt A középkor kutatásának újabb eredményei Bács-Kiskun megyében című konferencia pénteki szakmai napján.

2022. december 9. Romsics Imre köszöntőt mondott Zentai Tünde A festett népi bútor – A dunai stíluskör és Komárom című könyvének bemutatóján Budapesten a Hagyományok Házában.

2022. november 23-án felnőtteknek szóló kézműves Szakkört indítottunk Kripta Istvánné vezetésével. A fűtés hiányában a Szakkör lezárására kényszerültünk december hónapban, majd ideiglenesen áthelyeztük azt a Nicolas Schöffler Gyűjteménybe.

Kalocsai Kézműves Kör

2022. január 22. A Hungarikum Liget megnyitója Lakitelken, ahol Kripta Istvánné munkái láthatók a kalocsai tárolóban.

2022. január 28–29. I. Kalocsai Helyi Termelői és Kézműves Vásár. A Kör tagjai berendezték a város által felállított faházat és a vásár ideje alatt bemutatták és árusították termékeiket.

2022. február 02. Tv felvétel a kalocsai vasútállomáson, az M5 tv csatorna Multiverzum című műsorába.

2022. február 19–20. A Kör részt vett a II. Kalocsai Helyi Termelői és Kézműves Vásáron.

2022. február 20. Keresztelő zsebkendőket hímeztünk és felajánlottuk a Jezsuita Templomnak. Az ott megkeresztelt kisbabák névre szóló hímzett keresztelőkendőt kapnak ajándékba.

2022. február 22. Szakkört tartottunk a Schöffler Gyűjteményben.

2022. február 23. A Kalocsai Iparkamara fotókiállítás megnyitóján mesterségbemutatót tartottunk.

2022. március 04–06. Békéscsaba A Textiles Konferencia kiállítására bejutottak alkotásaink, egy fő részt vett a konferencián is.

2022. március 07. Szakkört tartottunk a Schöffler Gyűjteményben, a jezsuita templomnak tojásokat festettünk.

2022. március 14. A Viski Károly Múzeumban részt vettünk a 48-as vacsorán.

2022. március 17. A Jászapáti művészeti iskolában kézműves foglalkozást tartottunk.

2022. március 19. A Kalocsai Iparkamarában kézműves foglalkozást tartottunk.

2022. március 25. Fotózás a Hungarikum falhoz a Városházán.
2022. március 29. Tojáspingáló Szakkört tartottunk a Schöffner Gyűjteményben.
2022. április 2. Kézműves foglalkozás keretében az Iparkamaránál: tojáspingálást és tojáskarcolást mutattunk be. A rendezvény bekerült a Népi Kézműves Alkotóházak Országos Egyesülete nyitott hétvégéje programjába.
2022. április 7. Tv felvételen voltunk Homokmégyen, ahol a tojásfestést mutattuk be. A Kalocsai Katolikus Iskola alsós gyerekeivel tojást pingáltunk.
2022. Részt vettünk a Viski Károly Múzeum Családi Napján, ahol kantáros tojásokat készítettünk.
2022. április 15. A „Nyuszi ül a fűben” városi programon tojást pingáltunk a gyerekekkel.
2022. április 29. Pályázati megbeszélés volt a Viski Károly Múzeumban.
2022. május 7–9. Kecskeméten jártunk a Helyi Termék és Hungarikumok Hétvégéjén, ahol viselet- és mesterségbemutatót tartottunk.
2022. május 13. Pályázati megbeszélés volt a Viski Károly Múzeumban.
2022. május 14. Az érsekkerti Veterán Járművek Találkozója pingált és hímzett ajándéktárgyakat készítettünk.
2022. május 21. Részt vettünk a Múzeumok Majálisán Budapesten, ahol írás és pingálás bemutatót tartottunk.
2022. május 27. Háziipari mintákat azonosítottunk be a Viski Károly Múzeumban.
2022. május 29. Gyermeknap Kézművesség a Kalocsa Jövőjéért Egyesülettel, ahol hímzést, írást, pingálást és szoknyafércelést mutattunk be.
2022. május 31. Szakkört tartottunk a Schöffner Gyűjteményben, ahol medálokat pingáltunk, amiket felajánlottuk egy beteg kislány gyógyulására.
2022. június 4. A Kalocsai Bokréta Népművészeti Egyesület évzáró műsorán kézműves foglalkozást tartottunk.
2022. június 5. Részt vettünk az I. Kalocsai Pünkösdi Fesztiválon. A Viski Károly Múzeum előtt bemutatót tartottunk: írás, hímzés, pingálás, szoknyaráncolás, békatorokozás.
2022. június 7. Szakkör foglalkozást tartottunk a Schöffner Gyűjteményben.
2022. június 11. Kecskeméten a Csoóri Fesztiválon Kalocsát képviseltük.
2022. június 11–12. A Kék Madár Fesztiválon kitelepültünk a Sétáló utcába, ahol a felállított faházban egy kis kiállítást rendeztünk be és mesterségbemutatót tartottunk.
2022. június 18. A Dolhai Attila koncerten a felajánlott medálokat árusítottuk, a bevételt átadtuk a szívátültetésen átesett Csenge családjának.
2022. június 25. A Múzeumok Éjszakáján divatbemutatót szerveztünk a Viski Károly Múzeumban.
2022. július 02. A Beregi Hímzés napján Tákoson mesterségbemutatót tartottunk.
2022. augusztus 15. Az Eperöldi Plébánián a Karitasz felkérésére kézműves foglalkozást tartottunk.
2022. augusztus 15–16. Százhalombattán a Summerfesztén kézműves- és viselet bemutatót tartottunk.
2022. augusztus 17. Kerekasztal beszélgetésen vettünk részt Hungarikumokról a Viski Károly Múzeumban.
2022. augusztus 19–21. Részt vettünk a budapesti Mesterségek Ünnepén.

2022. augusztus 29. Kézműves foglalkozást tartottunk a Bem Apó Utcai Szociális Otthonban.

2022. augusztus 31. Az ATV Hazahúzó című műsor tévéfelvételén vettünk részt a Viski Károly Múzeumban.

2022. szeptember 2. Közös kiállításon vettünk részt a Kecskeméti Gobelin és Kézimunka Klubbal Kecskeméten.

2022. szeptember 10. A Megyenapon Kunszentmiklóson viseletbemutatót és pingálás bemutatót tartottunk.

2022. szeptember 17. Részt vettünk a Halászléfőző versenyen Kalocsán.

2022. október 14. Részt vettünk a Népi Iparművészeti Gyűjtemény kiállításán a zsűrizett munkáinkkal.

2022. október 17. Pályamunkákat adtunk be az I. Szarka Véra Országos Hímzőpályázatra.

2022. október 18. „A Szakkör” indítottuk el tojásfestéssel

2022. október 20. „A Szakkör” hímzés foglalkozása. Homokmégyen az MTV felvételén vettünk részt.

2022. október 25. „A Szakkör” tojásfestés foglalkozását tartottuk.

2022. október 27. A Városházán a Közép-Duna menti Turisztikai csoport előadásán mutatkozott be a Kör vezetője.

2022. október 27. „A Szakkör” hímzés foglalkozását tartottuk.

2022. november 5. Részt vettünk az I. Szarka Véra Országos Hímzőpályázat konferenciáján, kiállításmegnyitóján és díjátadóján, ahol számos díjat vehettek át a Kör tagjai. A fogadásra süteményt sütöttünk és pingált medálokat ajánlottunk fel az ajándékok mellé. A kiállítás őrzését három hétig a Kézműves Kör tagjai végezték. Részt vettünk a Szarka Véra szoba avatásán Homokmégyen.

2022. november 8. „A Szakkör” hímzés foglalkozását tartottuk.

2022. november 8. „A Szakkör” tojásfestés foglalkozása volt.

2022. november 12. Beszélgetésen vettünk részt a Katolikus Rádióban a hungarikumainkról.

2022. november 26. Az I. Szarka Véra Országos Hímzőpályázat kiállítását elbontottuk.

2022. december 2–4. A Piros Rózsa Tánc Egyesülettel Kúlában jártunk, ahol kézművesfoglalkozással képviseltük Kalocsát.

Nicolas Schöffler Gyűjtemény

Múzeumok Éjszakája 2022. június 25.

A Múzeumok Éjszakája programjainak résztvevői a képzőművészet különböző ágaival ismerkedhettek meg. Az időszaki The Shape of light kiállításunkon Bóbics Diána képzőművész tartott tárlatvezetést, majd ezt követően egy workshop keretében próbálhatták ki az érdeklődők a szokatlan képzőművészeti alapanyag, a textil formálhatóságának lehetőségeit. Kovács Norbert szobrászművész portémintázás bemutatót tartott. Krisztián Nórával a japán suminagashi papírfestés technikáját próbálhatták ki egymást követő workshopok keretében az érdeklődők. Az állandó kiállításon Kovács Norbert tartott tárlatvezetést.

4. MÉDIA-KAPCSOLATOK ÉS INTERNETES MEGJELENÉS

Rendszeresen jelennek meg riportok (televízióban, rádióban) és újságcikkek (Kalocsai Néplap, Kalocsai Hírlap, Pataji Hírlap, Petőfi Népe) a múzeumról, annak rendezvényeiről.

Nyomatott híradás 16 alkalommal jelent meg a helyi és a megyei sajtóban. Romsics Imre többször adott interjút a Petőfi Népe szerkesztőjének. A megyei lap sajtófigyelése nem megoldott, ezért azon megjelenések száma hiányzik a statisztikából.

2022-ben 32 alkalommal adtunk interjút rádióknak és televízióknak. Ezek közül 19 alkalommal a helyi TV-nek, 12 alkalommal a helyi rádióknak, 1 alkalommal az ATV-nek.

2022. május 31-én részt vettünk a Pütkösdi Népművészeti Fesztivál Sajtótájékoztatóján.

2022-ben 3 filmforgatás főlvétele zajlott a múzeumban. Augusztus 30-án az ATV Hazahúzó programját vették föl. Szeptember 22-én Romsics Imre beszélt a Menyhárt László és Czimmermann István életéről forgatott filmben a múzeumban található emlékek kapcsán a két jezsuitáról. Október 21-én az MTVA forgatott filmet a kalocsai Hungarikumokról.

A Viski Károly Múzeum önálló honlappal rendelkezik. A honlapon és a 2015-ben nyitott Facebook oldalon helyezzük el aktuális programjainkat, híreinket, online tartalmainkat, közérdekű adatainkat. Ezen feladatokat Péteri Dénes látja el.

A Viski Károly Múzeum munkatársa, Péteri Dénes gondozza a Kalocsai Települési Értéktár weboldalát és Facebook oldalát és a Kalocsai Múzeumbarátok Köre weboldalát is. Péteri Dénes felügyeli, fejleszti a múzeum szervereit, informatikai rendszereit.

Péteri Dénes 14 múzeumi programhoz 51 plakátot, meghívót, poszttert, nyomtatványt tervezett. Marosi Mária 5 múzeumi programhoz plakátot tervezett.

A Viski Károly Múzeum weboldalán 2022-ben összesen 58 cikk jelent meg, csak ezeknek a látogatószáma 2022-ben összesen 18.040. Legsikeresebbek a programjaink felhívásai: a Múzeumok Éjszakája 2022 weboldalának látogatószáma 1426, a Középkor előadássorozat weboldalának látogatószáma 831.

A Viski Károly Múzeum Facebook oldalán 2022-ben összesen 240 bejegyzés jelent meg. A bejegyzésekkel elért emberek száma 2022-ben összesen 272.301. 69 darab bejegyzés ért el többmint 1000 embert.

2022. január 28-án nyílt a Viski Károly Múzeum Instagram oldala, amin a Facebook-kal párhuzamosan a Viski Károly Múzeumban, a múzeum eseményein készült fényképeket, a múzeumi tárgyfotókat osztjuk meg.

2022. május 18-án a Magyar Vidéki Múzeumok Szövetsége kettő rövid, közös, országos videóban mutatta be a múzeumok alapítóit, első igazgatóit, a múzeumok épületét, legjelentősebb tárgyát. A videókhoz Péteri Dénes múzeumi adattáros készített klippeket a kalocsai múzeumban. A videókat a Magyar Vidéki Múzeumok internetes felületein mutatták be.

2022. augusztus 30-án a Hazahúzó szabadidős televíziós magazin stábjába a Viski Károly Múzeumban és a Nicolas Schöffer Gyűjteményben forgatott. A Kalocsáról készült filmet 2022. októberben mutatták be az ATV televíziócsatornán és az interneten. Az internetes videó látogatószáma YouTube-on 1302.

Cím	Közzététel dátuma ↑↓	Elérés ↑↓	Kedvelések és reakciók	Shares ↑↓
 A fityula A fityuláknak két alapvető fajtája van, a különböz... Viski Károly Múzeum Kalocsa	2022. szeptember 20. 13...	26,8 E Elért emberek száma	1 E Reakciók	129 Shares
 Úszód-Szentgál régészeti feltárás 2022 februárjában szán...	2022. április 10. 6:00	13,3 E Elért emberek száma	414 Reakciók	33 Shares
 Dunapataj-Szelid régészeti feltárás 2022 februárjában eg...	2022. április 4. 11:28	9,4 E Elért emberek száma	351 Reakciók	32 Shares
 3197 Új Fotótár dia a MúzeumDigitáron A diák nagy rész...	2022. április 16. 6:00	7,4 E Elért emberek száma	206 Reakciók	24 Shares
 A Hagyományok Háza, Homokmégy Község Önkormány...	2022. október 24. 8:44	6,9 E Elért emberek száma	157 Reakciók	41 Shares
 A Viski Károly Múzeum Kalocsa és a Kalocsai Múzeumbar...	2022. augusztus 30. 14:52	6,7 E Elért emberek száma	59 Reakciók	31 Shares
 J. Szarka Vera országos hímező pályázat kiállítás megnyit...	2022. november 7. 16:01	6,1 E Elért emberek száma	435 Reakciók	28 Shares
 Pütkösdi Népművészeti Fesztivál fényképek 2022. 06. 04...	2022. június 6. 6:00	5,4 E Elért emberek száma	558 Reakciók	45 Shares
 Tisztelettel meghívjuk 2022. december 7-én (szerda) 17:0...	2022. november 24. 6:00	5,2 E Elért emberek száma	138 Reakciók	38 Shares
 Ma 90 éves a Viski Károly Múzeum Kalocsa. Egy rövid ké...	2022. június 2. 9:45	5,1 E Elért emberek száma	150 Reakciók	23 Shares
 Tisztelettel meghívjuk 2022. november 16-án (szerda) 17...	2022. november 6. 6:00	4,8 E Elért emberek száma	127 Reakciók	40 Shares
 A Viski Károly Múzeum Kalocsa és a Kalocsai Múzeumbar...	2022. november 21. 6:00	4,6 E Elért emberek száma	134 Reakciók	38 Shares
 Hatalmas érdeklődés a Múzeumok Éjszakáján! A Múzeu...	2022. június 27. 17:51	4,4 E Elért emberek száma	153 Reakciók	12 Shares

2021 decemberben és 2022 márciusban Marosi Mária múzeumpedagógus összeállításában hirdettük meg csoportoknak ajánlott múzeumpedagógiai, 2022 májusában hirdettük meg csoportoknak ajánlott kézműves programjainkat weboldalunkon és a Facebook-on. A felhíváson a látogatók száma weben összesen 1342, Facebook-on elért emberek száma összesen 7313. 2022. május 25-én hirdettük meg A Hungarikum titok című bemutatónk, a felhíváson a látogatók száma weben 742, Facebook-on több bejegyzésben összesen 12.442.

A Viski Károly Múzeum Kalocsa volt és jelenlegi kiállításait virtuális sétán járhatják be a látogatók. 2022. június 19-én jelent meg a Városi Galéria Röck Károly virtuális kiállítása. A virtuális sétát Török Tibor (haromszazhatvan.hu) készítette. Ezen túl a múzeum weboldalán továbbra is elérhetőek a múzeum állandó kiállításait, időszaki kiállításait, a Városi Galéria és a Nicolas Schöffer Gyűjtemény időszaki kiállításait bemutató virtuális séták.

2022. június 2-án Péteri Dénes múzeumi adattáros bejegyzésében a Viski Károly Múzeum Kalocsa egy rövid képes összeállítással emlékezett meg 90 éves évfordulójáról. Elért emberek száma Facebook-on 5135.

2022. áprilisban jelent meg Szabóné Lantos Andrea főmúzeológus „Dunapataj-Szelid régészeti feltárás” és „Uszód-Szentgál régészeti feltárás” című virtuális kiállítása. Látogatók száma weboldalon 369 és 253, Facebook-on elért emberek száma 9378 és 13.281.

A Viski Károly Múzeum az országban a legtöbb publikus tárggyal rendelkező múzeumok élmezőnyében szerepel a MúzeumDigitár Gyűjteménykezelő rendszerben. 52.000 felett jár a rendszerben elérhető tárgyaink száma, melyet bárki, bármikor böngészhet a múzeum online gyűjteményeiben.

2022 áprilisban és szeptemberben új Fotótár és Történeti Dokumentációs Gyűjtemény tárgyakat, tárgyfotókat, illetve a Közgyűjteményi Digitalizálási Stratégia keretében fényképezett Régészeti és Néprajzi tárgyakat publikáltuk a MúzeumDigitárban. Erről Facebook-on adtunk hírt. A bejegyzések egyenként 7426, 1862, 1297 és 26.844 embert értek el.

A Facebook-on folyamatosan, fényképeken keresztül mutatjuk be a múzeumi eseményeket. A bejegyzések közül kiemelkedőek a Hímzőpályázat kiállításmegnyitó fényképei (6131 elért ember), a Pütkösi Népművészeti Fesztivál fényképei (5352+3006 elért ember), a Múzeumok Éjszakája 2022 fényképei (4417 elért ember). A fényképeket készítette Péteri Dénes múzeumi adattáros.

Nicolas Schöffer Gyűjtemény

Rendszeresen jelennek meg újságcikkek (Kalohírek, Kalocsai Néplap, Petőfi népe) a Nicolas Schöffer Gyűjtemény munkájáról, rendezvényeiről.

Honlapunkat rendszeresen frissítettük az aktuális események közzétételével, valamint az archívum fotóival. 2022-ben 25 híradás tudósított a Schöffer Gyűjtemény eseményeiről a nyomtatott és az online médiában. Interjút országos médiának (ATV) 1 alkalommal adtunk.

Baon/ Petőfi népe online

<https://www.baon.hu/helyi-kozelet/2022/04/megihlette-a-jarvany-a-kalocsai-muveszeket>

<https://www.baon.hu/helyi-kultura/2022/06/szamos-programmal-vartak-ezuttal-is-a-kozonseget-kalocsan>

<https://www.baon.hu/helyi-kultura/2022/07/kalocsa-kilenc-muzeumi-gyujtemenye-kapott-magyar-orokseg-dijat-2>

<https://www.baon.hu/helyi-kultura/2022/08/kalocsa-tamogatta-a-kiallitast>

<https://www.baon.hu/helyi-kultura/2022/08/keddig-lathato-a-fenyszindizajn-kiallitas-kalocsan>

<https://www.baon.hu/helyi-kultura/2022/09/amator-es-hivatasos-muveszek-mutatkoztak-be-kalocsan>

<https://www.baon.hu/helyi-kultura/2022/10/fotografia-es-az-irodalom-talalkozik-a-kalocsai-kiallitas-alkotasaiban>

Kalohírek online

<https://www.kalohirek.hu/kiallitas/egy-kiallitas-kepei-kortars-23-a-nagykorosi-nemzetkozi-muvesztelep-tarlata-a-schoffer-gyujtemenyben>

<https://www.kalohirek.hu/orokseg/kalocsa-gyujtemenyei-bekerultek-az-aranykonyvbe-az-utokor-szamara>

<https://www.kalohirek.hu/kiallitas/makrai-adel-festomuvesz-kiallitas-a-schoffer-gyujtemenyben-festovasznon-a-pandemia-korlatozasai>

<https://www.kalohirek.hu/kiallitas/muzeumok-ejszakaja>

<https://www.kalohirek.hu/kiallitas/kalocsa-art-kiallitasmegnyito>

<https://www.kalohirek.hu/kiallitas/vasarnap-nyilik-az-idei-kalocsai-alkototabor-tarlata-a-megnyiton-talalkozhatunk-az-alkotokkal-is>

Kalocsa TV tudósítás:

Korona FM rádióriport:

<https://www.koronafm100.hu/megnyilt-a-kalocsa-art-kaprazatos-alkotasok-kerultek-a-schoffer-gyujtemenybe/>

<https://www.koronafm100.hu/the-shape-of-light-kulonleges-kiallitas-nyilt-a-schoffer-gyujtemenyben/>

<https://www.koronafm100.hu/bemutakozik-a-nagykorosi-nemzetkozi-muvesztelep-kiallitas-nyilt-a-schoffer-gyujtemenyben/>

<https://www.koronafm100.hu/vasarnapig-latogathato-a-xxi-szazad-cimu-fotokiallitas-a-schofferben/>

Magyar Múzeumok online

<https://magyarmuzeumok.hu/cikk/muveszeti-ekszerdobozok-a-kalocsai-nicolas-schoffer-gyujtemeny>

Magyar Nemzet

<https://magyarnemzet.hu/kultura/2022/04/karantenlenyomatok-makrai-adel-festmenyei-a-schoffer-gyujtemeny-galeriajaban>

Jelenkor online irodalmi és művészeti folyóirat

<https://www.jelenkor.net/visszhang/2549/the-shape-of-light>

Egyéb online megjelenés

<https://ficzek.blogspot.com/p/nyitas-zaras-nyitas-makraiadel.html>

5. EGYÉB REKLÁMTEVÉKENYSÉG

A Kalocsai Múzeumbarátok Köre a 2022. esztendőben is fontos támasza volt az intézménynek. Finanszírozta az óvodás programokat, segítette könyvkiadásunkat. Közös rendeztük meg az I. Szarka Véra Országos Hímzőpályázat Szakmai Napját.

VI. SZAKMAI ÉS TÁRSADALMI KAPCSOLATOK

1. NEMZETKÖZI KAPCSOLATOK

A cserekönyvek postázása a költségvetési megszorítások következményeként továbbra is elmaradt.

Nicolas Schöffer Gyűjtemény

Budai Viktória megnyerte az NKA – Génusz Program pályázatát, amelynek keretében Hamburgba utazott, ahol találkozott Gerde Thieme filmrendezővel, aki Schöffer Miklósról készített portréfilmet. Sajnos a film jelenleg (már) nem elérhető a német televíziótársaság ZDF archívumában. A filmkészítő a Schöffer Gyűjtemény számára ajándékozott: 1 db CD-t, 1 db Schöfferről írt esszéjét és egy a Schöffer hamburgi Operában bemutatott interaktív előadásához használt táblát.

Az NKA – Génusz Program párizsi tanulmányútján Budai Viktória felvette a kapcsolatot Dimitrij Salmonnal, a Schöffer hagyaték egyik örökösével. Az út során lehetőség nyílt a jelenleg raktárban őrzött Schöffer hagyaték megtekintésére és

tanulmányozására. A Centre de Pompidou kutatók részére nyitott könyvtárban lehetőség volt Schöffer Miklós franciaországi munkásságával kapcsolatos anyagok tanulmányozására. Lehetőség nyílt a Centre de Pompidou állandó kiállításának – része egy Schöffer Miklós alkotásait bemutató különálló egység, a „Schöffer szoba” – megtekintésére és digitális rögzítésére. A párizsi út során felvettük a kapcsolatot a Renée Denis Galériával, ahol Schöffer Miklós állandó kiállító volt.

2. A MUNKATÁRSAK TEVÉKENYSÉGE, TISZTSÉGEI SZAKMAI, SZAKMAI-TÁRSADALMI ÉS SZAKMAI-ÉRDEKVÉDELMI SZERVEZETEKBEN

Romsics Imre

- 1986-tól részt vesz a honismereti mozgalom munkájában.
- 1991–2011 között a Homokmégyért Alapítvány titkára, 2011-ben elnöke, 2012-től kuratóriumának tagja.
- 1994. április 15-től a Katona István Társaság elnöke.
- 1997. március 10-én újjászervezte a Kalocsai Múzeumbarátok Körét, melynek titkára.
- 2000 nyarától vezetőségi tagja a Pulszky Társaság – Magyar Múzeumi Egyesület Kismúzeumi tagozatának.
- 2013. augusztus 8-tól a Kalocsai Települési Értéktár Bizottság elnöke.

Ezekon kívül tagja a Magyar Tudományos Akadémia Szegedi Akadémiai Bizottságának, a Magyar Néprajzi Társaságnak, a Györffy István Néprajzi Egyesületnek, az Agrártörténeti Munkabizottságnak, a TIT-nek.

Szabóné Lantos Andrea

- 2005-től tagja a Magyar Régész Szövetségnek.
- Tagja a Pulszky Társaság Kismúzeumi Tagozatának.

VII. A KÖLTSÉGVETÉS ADATAI

Bevételek	Intézmény működési bevétele	
	- ebből jegybevétel	
	Támogatások, kiegészítések és átvett pénzeszközök	
	- ebből felügyeleti szervtől kapott támogatás	
	- ebből pályázati támogatás	
	Bevételek összesen	
Kiadások	Személyi juttatások	
	Munkaadókat terhelő járulékok	
	Dologi és egyéb folyó kiadások	
	Kiadások összesen	

VIII. BELSŐ ELLENŐRZÉS

Munkatársaink ellenőrzése folyamatos, készleteink, eszközeink hiánytalanul megvannak.

2022. esztendőben selejtezés nem volt.

IX. BIZTONSÁG, VAGYONVÉDELEM

A riasztórendszerek, a tűzvédelmi eszközök az elektromos ajtó és a rágcsálóirtás szerződés szerinti karbantartásai lezajlottak.

A riasztórendszereket a múzeum alkalmazottai közül megbízott személyek felügyelik.

A tűzivízet biztosító csővezeték november elején kilyukadt, amit szerencsés módon sikerült megjavíttatnunk.

A Petőfi-emlékhely kialakításával párhuzamosan térburkolatot kapott az udvari kapubejáró, ami esztétikai szempontból elengedhetetlen volt a kiállítóhely kiépítéséhez. Ezzel együtt megjavítottuk a kaput, s folyamatban van annak elektronizálása. A térburkolat köveit a műszaki osztály biztosította.

A Nicolas Schöffler Gyűjtemény tetőablakát árnyékoló napvitorla tartószerkezetét a szél kimozdította a helyéről 2021-ben. Ennek javíttatását a Kalocsai Vagyonhasznosító és Könyvvezető Kft. ez idáig nem végezte el.

Pályázataink költségvetésének terhére vásároltunk 2 db álló vitrint és 2 db kiállítási babát. Ezekén kívül több kisebb tárgyat vásároltunk: szekrény, kerti pavilon, univerzális fűrógép, fénysátor állványzattal, polárszűrő, szintábla, fotóállvány.

A múzeumi gyűjteményeket nagy veszély fenyegeti 2022 őszétől, ami a jelentés írásakor sem múlt el maradéktalanul. A gázfogyasztás korlátozása miatt a múzeum kazánját csak november 21-én indítottuk el. A testületi döntés értelmében temperáló fűtést írtak elő, ami 5°C-t jelentett. A döntés vélhetően kommunikációs zavar következményeként született meg. Többször egyeztetünk a fűtési szezon előtt, – szeptember 28-án állítottam össze egy intézkedési tervezetet az energiamegtakarítási lehetőségekről – ahol a temperáló fűtés engedélyezését kértem. A múzeumi műtárgyvédelmi szabályoknak megfelelően a múzeumban 15 °C hőmérséklet biztosítása a kívánatos, ezt nevezzük temperáló fűtésnek. E hőmérséklet alatt oly mértékben nő meg a levegő relatív páratartalma, ami elindítja a falak és a tárgyak penészesedését, végső soron azok pusztulását. Bizonyos tárgyak mentesítése – jelentős összegbe kerül ugyan, de – elvégezhető. Igen nagy veszélynek vannak ellenben kitéve a papír és a textil alapú tárgyak, amelyek őrzik a két kalocsai hungarikum emléktárgyának közel 100%-át.

December elejére a raktárak hőmérséklete 10°C-ra süllyedt, a levegő páratartalma 58%-ra emelkedett, ami 3%-kal haladta meg a maximálisan elfogadható értéket.

A kazán elindítása után november 22-én, majd december 5-én szabályoztam annak üzemeltetését és a múzeumi munkatársak tevékenységét. Az alkalmazottak többségét szabadságotlunk, csak január 16-án vették föl újra a munkát. Azok az alkalmazottak maradtak csak, akik az esztendő pénzügyi és szakmai lezárásához

nélkülözhetetlenek voltak. A decemberi és januári tervezett programjaink mindegyikét – kivéve a december 1–2-án megtartott, kötelező pályázati konferenciát – lemondtuk. Az ügyeletes és a bentmaradó alkalmazottak egy irodába költöztek, amelyet elektromos berendezésekkel próbáltunk fölmelegíteni. Ennek következményeként karácsony hetében kigyulladt a villanyhálózatunk, egy rövid szakaszon vezetékelésre kényszerültünk, cserélni kellett a leégett szigetelőanyagú szakaszokat.

Kalocsa, 2023. január 30.

Romsics Imre
múzeumigazgató

